

56 829

**DISSERTATIONES
EX BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS
DE ATTILA JÓZSEF NOMINATAE**

8.

**SZEGED
HUNGÁRIA
1984**

1984 MAR 3 1

DISSERTATIONES
EX BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS DE ATTILA JÓZSEF NOMINATAE

8.

RÁCZ BÉLÁNÉ—SZABÓ ÉVA

Az egyetemi hallgatók szabadidő-felhasználása.

**A József Attila Tudományegyetem hallgatói között végzett
időmérleg-vizsgálat alapján**

SZEGED
1984

Redegit

BÉLA KARÁCSONYI

Szerkesztette

KARÁCSONYI BÉLA

ISBN 963 481 412 3
HU ISSN 0134–1936

Hozott anyagról sokszorosítva

8414596 MTA Sokszorosító, Budapest. F. v.: dr. Héczey Lászlóné

Az egyetemi hallgatók objektív helyzete alapvetően különbözik más társadalmi rétegek és csoportok tagjainak helyzetétől. Egy sajátos társadalmi csoportot képviselnek, amelyben még bizonyos szempontból meghatározó az a társadalmi osztály, réteg, ahonnan jöttek, amelyben szüleik élnek, ugyanakkor már annak a rétegnek a jegyei is fellelhetők, amelyekbe végzésük után kerülnek. /1/

Az egyetemi hallgatók között sajátos hallgatói életvitel alakul ki, amely jelentős mértékben különbözik mind a hasonló korú dolgozó fiatalok, mind a középiskolás tanulók életmódjától. Ezt elsősorban az egyetemi munkarend alakítja, befolyásolja. Tevékenységstruktúrájukra az életritmusban megfigyelhető ciklikusság a legjellemzőbb, ahol szorgalmi időszak, vizsgaidőszak, szakmai gyakorlat és szünidő váltja egymást. Így az egyes időszakokban másképpen alakul az életmód tevékenységstruktúráját befolyásoló három lényeges elem: a munka, a szabadidő és a személyi ellátásra fordított idő.

A legváltozatosabb tevékenységformákkal a szorgalmi időszakban találkozhatunk, ezért az erre az időszakra jellemző szabadidő-felhasználást vizsgáljuk időmérleg-felvétel segítségével. A szorgalmi időszak az egyetemre járásnak az az időszaka, amikor -- ellentétben a vizsgaidőszakkal -- az otthoni tanulás mellett órára, gyakorlatra, szemináriumra járnak a hallgatók, és emellett a művelődésre, szórakozásra is tudnak időt szakítani. Választásunk nem véletlenül esett

a hallgatók szabadidő-tevékenységeinek vizsgálatára. Nem érdektelen ugyanis személyiségformálódásuk szempontjából, hogy szabadidejükben mely tevékenységekre mennyi átlagidőt, milyen gyakorisággal, milyen tényleges időtartamban fordítanak a hallgatók.

Az elemzésünk alapjául szolgáló időmérleg-vizsgálat -- a hallgatók életmódjának több mint egy évtizede folyó kutatása keretében -- 1978. november 29. és december 5. között készült a József Attila Tudományegyetem hallgatóinak körében. A hallgatók 20 %-át kérték meg a kérdezőbiztosok a tevékenységnapló kitöltésére. Ennek eredményeként 437, teljes hétre vonatkozó tevékenységnapló került a vizsgálat vezetőjéhez, Szentirmai Lászlóhoz, akinek ezúton fejezzük ki köszönetünket, amiért e szekunder és további elemzés elkészítéséhez rendelkezésünkre bocsáj totta az időmérleg-vizsgálat anyagát.

Az időmérleglapokat szerdától keddel bezárólag, reggel 6 órától 24 óráig, 15 perces időbeosztással kellett kitölteniük a hallgatóknak. Az időmérleg-vizsgálat kiindulópontjául az a kérdés szolgált, mire fordítják egy adott héten hétköznapijaik és vasárnapjuk 24--24 óráját, azaz a heti 168 órát az egyetem hallgatói, akik különböző személyi feltételek és munkakörülmények között tevékenykednek.

A megkérdezettek közül a nők és férfiak, a karok és az évfolyamok aránya az egyetemen képviselt arányuknak megfelelő volt. Ez azt jelenti, hogy a mintasokaság kétharmada nőhallgató volt, egyharmada férfi. Az egész mintában a karok közül a Természettudományi Kar 48 %-ban, a Jogtudományi Kar 27 %-ban, a Bölcsészettudományi Kar pedig 25 %-ban kép-

viseltette magát. Az évfolyamok közel azonos arányban, de az V. évesek kisebb, csak 14 %-ban voltak jelen. A megkérdezettek csaknem kétharmad része kollégiumban lakott, és legtöbben /64 %/ megyeszékhelynél vagy azzal azonos nagyságrendű városnál kisebb településekből kerültek az egyetemre. Háromnegyed részük kitűnő és jó tanulmányi eredményt ért el az egyetemen. Közel egynegyedük munkás- és parasztszármazású volt.

A szabadidő alakulása az objektív adatok szerint

Vizsgálatunk szempontjából nem lényegtelen, hogy hogyan alakul az életmód tevékenységstruktúráját alkotó egyes elemek időtartama és aránya. Ezért célszerű először a heti időalapjának, a 168 órának a megoszlását figyelembe vennünk.

Csoportosított tevékenységek /2/

	óra, perc	heti idő- alap %-ában
1. Munkaidő - a tanulmányi munka és egyéb kötelezettségek	52 40	31,3
2. Szabadidő-elfoglaltságok	28 36	17,0
3. Élettani és személyi szükségletek	73 42	43,9
4. Hazautazás	<u>13 02</u>	<u>7,8</u>
	168 00	100,0

A hallgatók szabadidejének vizsgálatakor a munkaidő alakulását is természetesen számításba kell venni, mivel a szabadidő felhasználását befolyásolja a munkaidő hossza, továbbá az, hogy milyen jellegű maga a munka. Az egyetemi hallgatók munkaideje nem egyenlő a tanrendi elfoglaltságokkal: ezenkívül magába foglalja a tanrendben nem előírt, de a tanulmányok teljesítéséhez szükséges, többnyire otthon vagy

könyvtárban folytatható munkát is. Tevékenységstruktúrájukban igen lényeges elem a hétvégi hazautazás, amely befolyásolja mind a munkaidő, mind a szabadidő alakulását. 1978-ban, a vizsgálat hetében a hallgatók egyharmada hagyta el elsősorban szombaton és vasárnap az egyetem székhelyét. A távollét alatt végzett tevékenységekkel a vizsgálat nem foglalkozott.

Az elemzés folyamán szabadidőnek tekintettük a munka- és egyéb kötelezettségektől mentes időt, valamint azt az időtartamot, amely nem szükséges a személyi ellátáshoz s az alváshoz. "Ezt a többé-kevésbé kötetlen időt az egyén, konkrét társadalmi létének feltételeihez igazodva szabadon használhatja fel bármilyen tevékenységre, akár olyanokra is, amelyek különben munkának minősülnének, azonban az alkotó tevékenység és az életöröm egységét is megtestesíthetik."/3/

Tanulmányunkban szabadidőhöz az alábbi tevékenységeket a következő csoportosításban soroltuk: /4/

1. Tömegkommunikációs eszközök használata:

- újságolvasás
- rádióhallgatás
- televíziónézés

2. Művelődési, szórakozási tevékenységek:

- mozi
 - színház
 - koncert
- } látogatása
- tárlatlátogatás
 - zenehallgatás

3. Olvasás /nem kötelező irodalmat/

4. Társas kapcsolatok, egyetemi művelődési rendezvények igénybevétele:

- klub látogatása
- beszélgetés
- séta, udvarlás
- baráti társaságban töltött idő

5. Keresőmunka

6. Sport

7. Öntevékeny tudományos munka:

- nyelvtanulás /nem kötelező/
- szakmai megbeszélés /nem kötelező/
- öntevékeny tudományos kutatómunka

8. Egyéb elfoglaltságok:

- levélírás
- öntevékeny művészeti csoportban, képzőművészeti körben részvétel
- hobbi, kézimunka
- rokonlátogatás

9. Passzív tevékenységek:

- nem részletezett szabadidő-tevékenységek
- "löttyögés"
- óra, amelyre nem ment el
- fentiekbe nem sorolható elfoglaltságok

Összesen tehát 25 féle szabadidő-tevékenységet vettünk figyelembe.

A hallgatók napi időmérlegét vizsgálva azt tapasztaltuk, hogy néhány órás munkaidőt néhány órás szabadidő követ. Ez lényegesen eltér a középiskolás korétól, de különbözik a hasonló korú dolgozó fiatalok időbeosztásától is. A

hallgatók órarendje, munkaideje nem folyamatos, ennek következtében a szabadidő több kisebb rész-szabadidőre tagolódik, szétforgácsolódik. /5/ Mivel a szabadidő többnyire nem egységes tömbként használható fel, így a hallgatók jelentős része a rövidebb időtartamot igénylő szabadidő-tevékenységeket folytatja nagyobb gyakorisággal. A hallgatók kis részének szabadidejében szerepel pl. színház-, koncert-, tárlatlátogatás. Ennek az az oka, hogy ezek a tevékenységek helyhez, időponthoz kötöttek amellet, hogy hosszabb időtartamot is ölelnek fel. Hozzá kell tennünk azonban, hogy ezek nem is tartoznak a hetenként rendszeresen folytatott tevékenységekhez. A hallgatók szabadidejében az olyan elfoglaltságok dominálnak, melyeket kedvük, idejük és érdeklődésük szerint, ámde konkrét helyhez és időponthoz való alkalmazkodás nélkül végezhetnek. Ilyenek pl. az olvasás, beszélgetés, séta--udvarlás, baráti társaságban töltött idő stb.

Elemzésünket az alábbi objektív adatok szerinti --nem, kar, évfolyam, tanulmányi eredmény, jelenlegi lakás, haza-, illetve nem hazautazók -- megoszlásokban végeztük. Rangsort állítottunk fel arra vonatkozóan, hogy az objektív adatok mennyire befolyásolták a szabadidő hosszát /1. tábla/. A megkérdezett hallgatók átlagosan 28,6 óra szabadidővel gazdálkodhattak a vizsgálat hetében. Legmagasabb szabadidővel az ötödévesek, legkevesebbel az elsőévesek és azok a hallgatók rendelkeztek, akik a vizsgált héten elhagyták az egyetem székhelyét.

1. tábla

Szabadidő-megosztások 1978-ban

<u>Szabadidő-megosztások 1978-ban</u>		<u>Óra</u>	<u>Perc</u>	
V. évesek		40	53	
	Otthon lakók	36	48	
	Akik nem utaztak haza	32	57	
	Férfiak	32	52	
	Közepes tan.	31	08	
IV. évesek		29	58	
	TTK-hallg.	29	42	
III. évesek		28	37	
	Jó tanulók	28	15	
	Kollégiumban lakók	28	02	
		Bölcsészhallg.	28	01
		Jogászhallg.	27	59
	Jeles tan.	27	40	
	Nők	26	43	
	Albérletben lakók	26	21	
II. évesek		25	45	
I. évesek		22	49	
	Akik hazautaztak	20	38	
	Átlag:	28	30	

A következő összeállítás az egyes megoszlásokban fellelhető szabadidő-különbségekről tájékoztat. A táblázatból kitűnik, hogy az objektív adatok közül a szabadidő nagyságát legerősebben az évfolyam és leggyengébben a kar befolyásolja.

Az egyes megoszlásokon belüli szabadidő-
különbségek

		Különbség	
		óra	perc
Évfolyam			
V. évf.--I. évf.		18	24
Hazautazás			
maradt--elutazott		12	19
Lakás			
szülőnél--albérletben		10	27
Nem			
férfi--nő		6	09
Tanulmányi eredmény			
közepes--jeles		3	28
Kar			
TTK--Jogtudományi Kar		1	43

Az V. évfolyam -- itt a legmagasabb a szabadidő -- és az I. évfolyam -- itt a legalacsonyabb -- között a különbség 18 óra 24 perc. Megfigyelhetjük, hogy első évtől ötödévig fokozatosan növekszik a szabadidő hossza /1. tábla/. Az elsőévesek a vizsgálat hetében mindössze 22 óra 29 perc szabadidővel rendelkeztek. Ennek valószínűleg az lehet az oka, hogy nekik sok nehézséget okoz az új környezetbe való beilleszkedés, nem tudják idejüket gazdaságosan kihasználni, szervezetlenség következtében aránytalanul sok időt fordítanak tanulásra, igen magas a munkaidejük. III--IV. évre tanulják meg a felsőoktatási intézmény követelményeihez való al-

kalmazkodást, időgazdálkodásukban is lényeges változás következik be, megtanulják idejüket racionálisan beosztani. /6/ Az ötödévesek aránytalanul magas szabadidővel rendelkeztek a többi évfolyamhoz képest. Ez azért alakulhatott így, mivel nekik van a legkevesebb, tanrendben előírt elfoglaltságuk, ugyanakkor még növeli a szabadidő nagyságát, hogy öntevékeny tudományos munkára az évfolyamok között ők fordítanak legtöbb időt.

Az objektív adatok közül a szabadidő hosszát legkevésbé a kar befolyásolja, hiszen a legtöbb szabadidővel rendelkező, a Természettudományi Karon tanuló hallgatók -- szabadidejük 29 óra 42 perc -- és a legkevesebb, 27 óra 59 perccel rendelkező joghallgatók szabadideje között csak 1 óra 43 perc volt a különbség. A bölcsész- és joghallgatók szabadideje között csupán 2 perc különbség volt kimutatható. Az egyes objektív adatok között mért különbségek közül ez volt a legkevesebb.

Jelentősen befolyásolta a szabadidő nagyságát, hogy a vizsgálat hetében -- általában a hét végén -- a hallgató elutazott-e szüleihez vagy más városban élő, esetleg más-nemű barátjához. A megkérdezett hallgatók egyharmada hagyta el az egyetem székhelyét. Ez az arány a joghallgatóknál a legmagasabb, és legalacsonyabb a Természettudományi Kar hallgatói között. Azok, akik nem hagyták el a várost, 10 és fél órával több szabadidővel rendelkeztek, mint akik hazautaztak. Ennek elsősorban az az oka -- mint már korábban jeleztük -- , hogy a távollét időfelhasználásának vizsgálatára nem került sor.

A szabadidő mennyiségének alakulásánál igen fon-

tos befolyásoló tényező az, hogy jelenleg hol lakik a hallgató. A lakás szerinti megoszlásnál legtöbb szabadidővel a szülöknél lakó hallgatók, míg legkevesebbel az albérletben lakók rendelkeztek. A kettő között több mint 12 óra a különbség a szülöknél lakók javára. Ennek okát abban látjuk, hogy a szülöknél lakók nem vagy alig fordítottak időt hétvégi távollétre, kevesebb időt használtak fel mosásra, vasalásra, bevásárlásra. Az albérletben lakók 40 %-a viszont hazautazott, s közel 41 órát voltak távol átlagosan. Ez az időmennyiség, függetlenül attól, hogy milyen tevékenységeket folytattak ezalatt, kiesett a vizsgálatból.

A hallgató neme szintén befolyásolja a szabadidő hosszát. A férfi hallgatók több mint hat órával több szabadidővel gazdálkodtak a vizsgált héten, mint kolléganőik. A nőhallgatók nagyobb szorgalmára utal, hogy több időt fordítottak a tanulásra. Kimutatható, hogy amennyivel több a férfi hallgatók szabadideje, annyival magasabb a nőhallgatók munkaideje.

Nem túl jelentősen, de befolyásolja a szabadidő mennyiségét a tanulmányi eredmény is. A jeles tanulmányi eredményt elérőknek három órával kevesebb a szabadidejük, mint a közepes rendű tanulóknak. Kevesebb időt fordítottak a jeles tanulók személyi ellátásra, hazautazásra is, viszont nekik volt a legmagasabb a munkaidejük, közel 54 óra. Tehát a hallgatóknak ahhoz, hogy jeles tanulmányi eredményüket tartani tudják, rendkívül magas -- a dolgozók heti munkaidejénél több mint 10 órával magasabb -- munkaidőben kell tanulniuk. Szabadidő-tevékenységekre így az átlagosnál kevesebb idejük marad.

A szabadidő-tevékenységek hierarchiája az
objektív adatok szerint

A már felsorolt 25 tevékenységfajta között hierarchiát állítottunk fel, annak megfelelően, hogy az egyes tevékenységekre mennyi átlagidőt fordítottak a hallgatók, milyen arányban és milyen tényleges időmennyiségben végezték azt. +

a/ Az átlagidőt figyelembe véve

A szabadidő-elfoglaltságoknak az átlagidő alapján felállított hierarchiája lényeges különbségeket mutatott az egyes évfolyamok között. /1. melléklet./ Mint az előzőekben láttuk, a szabadidő hosszát is befolyásolta az a tényező, hogy melyik évfolyamra járt a hallgató. Ugyancsak meghatározta a végzett szabadidő-tevékenységek számát és hierarchiáját is. Első évben a szabadidő-elfoglaltságok közül hiányzott a koncert-, tárlatlátogatás és a nem kötelező nyelvtanulás, míg harmadévtől valamennyi tevékenységfajta megtalálható.

+ Az átlagidőt úgy kapjuk meg, hogy az időmérleg-felvétel alapján kiszámítjuk, hogy az egyes tevékenységekre mennyi időtartamot fordítottak, és azt elosztjuk a tevékenységnaplót kitöltő hallgatók számával, függetlenül attól, hogy folytatták-e a vizsgált tevékenységet.

A gyakoriságot megkapjuk, ha a tevékenységben részt vevők számát elosztjuk a vizsgálatba bevontak számával. Ekkor kitűnik, hogy az egyes tevékenységeket a hallgatók hány százaléka folytatta.

A tényleges átlagidő kiszámításakor a tevékenységek időtartamát a tevékenységben részt vevők számával osztjuk el.
/7/

A tényleges átlagidő alapján elkészített tevékenység-hierarchiát nem elemeztük, csak tájékoztató jelleggel közöljük a mellékletekben. /13--18. melléklet./

Szembetűnő különbségeket fedezhettünk fel az egyes tevékenységeknek a rangsorban elfoglalt helyét illetően. Az olvasás az elsőéveseknél a 4. helyen állt, megelőzte a társas kapcsolatok ápolása: a beszélgetés, a baráti társaságban töltött idő és a séta vagy udvarlás. II. és III. évben a harmadik helyre került az olvasás, majd negyedévre a második, míg végül ötödévre az első helyet foglalta el a rangsorban.

Minden évfolyamon első vagy második helyen a baráti társaságban töltött idő szerepelt, de jelentős pozíciót foglalt el a hallgatók szabadidejében a beszélgetés, séta--udvarlás is. Ezek a tevékenységek a hierarchia első öt helyének valamelyikén álltak.

Az egyes évfolyamok között a tévézés tekintetében nem volt lényeges eltérés. Első, másodévben az ötödik, míg felsőbb évfolyamoknál a hatodik volt a sorban.

A keresőmunkát illetően már lényeges különbség mutatkozott évfolyamonként. Harmad- és ötödévben a hierarchia ötödik helyén szerepelt, míg első évben a 17., másodévben a 16. pozíciót foglalta el ez a tevékenység. Ennek véleményünk szerint több oka is van. Egyrészt az, hogy első, másodévben rendelkeznek a hallgatók a legkevesebb szabadidővel, és így keresőmunkára nem tudnak időt szakítani, másrészt az alsóbb évfolyamok időgazdálkodása még nem kialakult, félnek az új feladatoktól, tanulástól, vizsgáktól, és nem mernek olyan feladatokat vállalni, amelyeket -- úgy gondolják -- nem tudnak kigazdálkodni. Ötödévre kialakul a helyes időbeosztásuk, több szabadidővel bírva nagyobb a lehetőségük keresőmunkát végezni. Hozzájárul még az a körülmény is, hogy a felsőbb

évesek készülve jövőendő hivatásukra gyakran vállalnak korrepetálást, tanítást is.

Az egyetemi hallgatók között az évek előrehaladtával mind nagyobb jelentőségre tesz szert az öntevékeny tudományos munka. Az egyetemi évek első felében a hierarchia utolsó helyén szerepelt, majd negyedévre a 14., ötödévre a 9. helyre lépett elő.

Az alsóbb évesek rossz időkihasználására enged következtetni az a tény is, miszerint a szabadidő-tevékenységek hierarchiájában náluk a hatodik helyen szerepelt a "löttyögés" címen összefoglalt elfoglaltság, amelybe azokat a tevékenységeket soroltuk, amelyek a hallgatók körében semmittevés, pihengetés, tétlen időtöltés formájában jelentkeztek. Ez a passzív tevékenység csak az ötödéveseknek sorolódott hátrább, a 11. helyre.

A szabadidő mennyiségét jelentősen meghatározó hazautazás a szabadidő-elfoglaltságok hierarchiájára nincs lényeges befolyással /2. melléklet/. Azok a hallgatók, akik hét végére elhagyták az egyetem székhelyét, ugyanazokat a szabadidő-tevékenységeket folytatták, csak kisebb átlagidő-ráfordítással. Mindkét megoszlásnál az első helyeken a baráti társaságban eltöltött idő, a beszélgetés, a séta--udvarlás, valamint az olvasás állt. Azonos időt fordítottak keresőmunkára és közel azonos időt az öntevékeny művészeti csoportban való részvételre. A tévézésnek a rangsorban elfoglalt helye azonban különbözik. Azoknál, akik nem utaztak el, a tévézés az ötödik helyen állt, 2 óra 19 perces átlagidővel /a hallgatók 54 %-a nézett TV-t/, míg azoknál, akik hazautaztak,

ez a tevékenység a 9., és csak 46 perces átlagidőt vett igénybe /29 % folytatta ezt a tevékenységet/. A hazautazás nem gátolta a hallgatókat abban, hogy a város és az egyetem művelődési rendezvényein részt vegyenek. Sokkal gazdaságosabban használták ki szabadidejüket, a klub-, a színházlátogatás az ő szabadidő-hierarchiájukban előrébb szerepelt, mint azoknál, akik nem utaztak haza.

A hallgatók neme szerinti megoszlásban készült szabadidő-tevékenységek hierarchiájában sem vehettünk észre lényeges különbséget /3. melléklet/. A legfontosabb szabadidő-elfoglaltságok csaknem azonos pozíciót foglaltak el a nő- és férfi hallgatók rangsorában. Jelentősebb eltérést a két nem viszonylatában a klub- és színházlátogatást illetően tapasztaltunk. A férfi hallgatók többet és szívesebben jártak a klubba, színházban viszont a lányok töltöttek el több időt, és náluk a rangsorban is előbb szerepelt ez a tevékenység.

A szabadidő szerkezetét erősen befolyásolta a jellegi lakás, vagyis az a körülmény, hogy kollégiumban, albérletben vagy szülőknél lakott-e a hallgató /4. melléklet/. Az otthon lakó hallgatók szabadidő-tevékenységei közül az olvasás került a rangsor élére, míg a kollégiumban és albérletben lakóknál a baráti társaságban eltöltött tevékenység állt az első helyen. A kollégiumban lakó hallgatók egyik preferált tevékenysége a beszélgetés volt, amire a kollégiumi élet bőven nyújt lehetőséget. Az albérletben lakóknál ez a tevékenység a negyedik, a szülőknél lakó hallgatók rangsorában pedig a hatodik. Meglepő, hogy a szülőknél lakók hierarchiájában a harmadik helyen szerepelt a "löttyögés" címen összefoglalt

passzív tevékenység, amely az albérletben lakóknál a ráfordított átlagidő alapján már a hetedik helyre került.

Tévénézésre a legtöbb időt az otthon lakó hallgatók fordították, rangsorukban ez a tevékenység a negyedik. A kollégiumban lakók lényegesen kevesebb időt töltöttek a tévé előtt, de erre kevésbé is van meg a lehetőségük, mert nehezebb kialakítaniuk azt a meghitt, a tévénezéshez szükséges nyugalmat, amelyet otthon, családi körülmények között biztosítani lehet. Az újságolvasásnak viszont náluk van nagyobb népszerűsége, a szabadidő-tevékenységek közül a hatodik helyet foglalva el a rangsorban. Ez a tevékenység a szülőknél lakó hallgatók esetében a tizedik csupán.

Öntevékeny kutatómunkát legnagyobb átlagidőben az otthon lakó hallgatók végeztek, a legkisebb időráfordítást e tevékenységre az albérletben lakók tették. Míg az előbbieket rangsorában ez az elfoglaltság a 13., az albérletben lakóknál csak a 19. lett.

A tanulmányi eredmény nem befolyásolta lényegesen az olvasást, a baráti társaságban, sétával-udvarlással, beszélgetéssel töltött időt, illetve e tevékenységeknek a hierarchiában elfoglalt helyét /5. melléklet/. Meghatározta viszont a keresőmunka, az öntevékeny kutatómunka, az öntevékeny művészeti csoportban való részvétel és az újságolvasásnak a rangsorban elfoglalt pozícióját. A közepes tanulmányi eredményt elérőknél a keresőmunka a 7., míg a jeles tanulóknál a 11. helyen szerepelt a rangsorban. A ráfordítás átlagidejében is lényeges a különbség: a közepes tanulók a vizsgált héten 94 percet, a jelesek csak 47 percet fordítottak

átlagosan a fenti tevékenységre.

Igen meglepő, hogy az öntevékeny kutatómunkára a jó rendű tanulók fordították a legtöbb időt, és hierarchiájukban is előrébb, a 14. helyen szerepelt ez a tevékenység. A jeles tanulók rangsorában az öntevékeny kutatómunka csak a 20. pozícióra került, és a ráfordítás átlagideje is itt volt a legalacsonyabb. A jó rendűek három és félszer több időt fordítottak öntevékeny, nem kötelező tudományos munkára, mint a jelesek. Ennek valószínűleg az az oka, hogy a jeles tanulónak ahhoz, hogy rendőségüket tartani tudják, átlag feletti munkaidőt kell tanulásra szánniuk, így szabadidejükben már nem marad energiájuk arra, hogy tudományos munkát is folytassanak. Ők elsősorban olyan szabadidő-tevékenységeket végeztek, amelyek teljes kikapcsolódást, szórakozást biztosítottak számukra. Ilyen elfoglaltság volt, amelybe a legmagasabb átlegidővel kapcsolódtak be, az öntevékeny művészeti csoportban való részvétel.

Nagy különbségek mutatkoztak a karok szerint felállított szabadidő-tevékenységek hierarchiáit vizsgálva is /6. melléklet/. Az eltérés különösen a tévénézés, a beszélgetés, a klublátogatás, a keresőmunka és az öntevékeny kutatómunka tekintetében volt szembetűnő. A bölcsészek és a Természettudományi Kar hallgatói egy órával több időt fordítottak beszélgetésre a vizsgált héten, mint a joghallgatók. Tévénézésre ellenben a jogáshallgatók fordítottak egy órával többet, s hierarchiájukban ez a tevékenység a harmadik, míg a bölcsészeknél a hetedik helyre került. A klubrendezvényeken háromszor annyi időt töltve, mint a Természettudo-

mányi Kar hallgatói, a joghallgatók vettek részt legnagyobb átlagidővel. Keresőmunkát viszont a Jogtudomány Kar hallgatói végeztek legkevesebb időben, és az ő rangsorukban szerepelt ez a tevékenység leghátrább. Üntevékeny kutatómunkát legnagyobb időráfordítással a Természettudományi Kar hallgatói folytattak, átlagosan 36 percet, s ennek alapján ez a tevékenység a hierarchia 13. helyét foglalhatta el. A bölcsészhallgatók rangsorában ez csak a 22., heti 6 perces átlagidővel.

b/ A részvételi arányt tekintve /7--12. melléklet/

A legnagyobb arányban végzett tevékenység a beszélgetés, a szabadidő-elfoglaltságok hierarchiájában szinte valamennyi megoszlásban az első helyen állt. Részletesen vizsgálva azonban kitűnt, hogy a férfi hallgatók s az otthon lakók, valamint a joghallgatók körében nem ez a leggyakoribb tevékenység. A beszélgetésre elsősorban a kollégiumi élet adja az alkalmat, s a hallgatók 60 százaléka kollégista. Így ezt a tevékenységet csaknem a kollégiumban lakók társas kapcsolatának megnyilvánulására szűkíthetjük le, azzal a megjegyzéssel, hogy közülük is a férfi hallgatók alkati sajátosságaikból eredően -- mozgékonyabbak, konvencióktól mentesen szabadabbak -- inkább a baráti társaságban eltöltött időt jelölték nagyobb számban. A jogászhallgatók társadalmi, politikai érdeklődése pedig minden bizonnyal a legerősebb, amit alátámaszt az a tény, hogy ők legnagyobb százalékban az újságolvasást említették szabadidő-elfoglaltságaik közül.

Az első öt helyre került tevékenység, melyeket a legnagyobb gyakorisággal végeztek: a társas kapcsolatok tartásának különböző formái /beszélgetés, baráti társaság,

séta--udvarlás/ és még három tevékenység, az olvasás, újságolvasás és a "löttyögés" valamelyike volt.

Az olvasás pozíciója nő- és férfi hallgatók rangsorában egyformán a harmadik. Második helyen csak a hétvégére hazautazott, a jeles tanulmányi eredményű, a II. éves és a bölcsészhallgatók említették. Első helyre csak az otthon lakók és az V. évesek tették. Ennek oka feltehetően az lehet, hogy az otthon lakó hallgatóknak kevesebb az alkalmuk a társas életre, így ezek a tevékenységek hátrább sorolódtak hierarchiájukban olyannyira, hogy a második helyre is náluk egyedülállóan a tévézés került. Ötödévben pedig a megnövekvő szabadidő és az egyre erősödő partnerkapcsolatok következtében háttérbe került társas élet vezettek oda, hogy az olvasás megelőzte a rangsorban a társas kapcsolattartás tevékenységét.

A "löttyögés" a jó rendűeknél, az albérletben és otthon lakóknál, az első és harmadik évfolyamon, valamint a bölcsészeknél szerepelt legnagyobb gyakorisággal, a rangsorok 4. vagy 5. helyét foglalva el. Ez valószínűleg elsősorban a tanrendi beosztás következménye /bölcsészeknél és az I., illetve III. évfolyamon a legkedvezőtlenebb, vagyis ott követik a legkevésbé szorosan egymást az órák/, másrészt az albérletben és otthon lakók kevésbé tudták hasznosítani az egyes óráközöket, mert az egyetemtől távolabb laktak, míg a kollegisták hazamenve nagyobb eséllyel végezhettek valamely más tevékenységet.

A tévézés valamennyi megoszlásban az első tíz tevékenység egyikeként a rangsor 7., 8. vagy 9. helyén szerepelt. Legkisebb arányban a bölcsészek, az ötödévesek, a

kollegisták, s akik hétvégére hazautaztak, néztek tévét. Kisebbségi gyakorisági százalékkal volt jelen a hallgatók szabadidő-tevékenységei között a rádióhallgatás. Megjegyezzük, hogy a vizsgálat során nem vettük figyelembe a háttérrádiózást, amit minden bizonnyal jóval több hallgató folytatott. Követve az egyes tevékenységeknek a hét különböző napjaira történő eloszlását, kitűnt, hogy tévét elsősorban hét végén, szombat--vasárnap néztek a hallgatók, rádiót pedig hétfőn hallgattak legnagyobb arányban.

A hallgatók művelődését, szórakozását elősegítő tevékenységek közül legkedveltebb a moziba járás volt, a hierarchiák 7--10. helyét foglalta el. Legnagyobb gyakorisággal moziba szerdán és csütörtökön jártak. A legnagyobb arányban moziba járók a harmad- és ötödévesek, valamint azok a hallgatók voltak, akik hazautaztak hét végén. Legkevesebben a bölcsészek, az elsőévesek, a kollégisták s a nőhallgatók látogatták a mozit. Ennek sajátságosan az az oka, hogy a kisvárosból, faluról kollégiumba kerülő lányhallgatók első években még partner hiányában, de még egymás társaságában is bártortalanok, inkább otthon maradnak. Sajnos, a színház látogatottsága a hallgatók részéről eléggé alacsony, a rangsorokban a 16--21. helyen állt. Különösen a bölcsészek, az első- és ötödévesek, valamint az otthon lakók csoportjában volt feltűnő a színházlátogatók kis részvételi aránya. Leggyakrabban a joghallgatók, a negyedévesek és a hét végén hazautazó hallgatók voltak színházban. A tárlatnézés és koncertre járás pedig csak 1--2 %-os gyakoriságot mutatott, amely a hierarchiák utolsó helyeinek elfoglalását jelentette e tevékenység számára.

Érdekes kép alakult ki a klub látogatottságáról: leggyakrabban a jogászhallgatók keresték fel a klubot s a karok közül a bölcsészek a legkisebb százalékban. Feltételezésünk szerint befolyásoló tényező lehet az, hogy a jogi karon a legkedvezőbb a nemek aránya, vagyis a férfi hallgatók száma ezen a karon a legmagasabb, s a férfi hallgatók nagyobb gyakorisággal jártak klubba, mint a nők, aminek megvannak részben a konvencionális okai. Valószínűnek látszik, hogy a klub meghatározott időponthoz kötött rendezvényei is első sorban a karok között legkevesebb előírt munkaidővel rendelkező joghallgatók számára kedvezőek. Az évfolyamok közül a II., III. és IV. évesek látogatták leginkább a klubot, amit azzal magyarázhatunk, hogy az elsőéveseknél még nem, az ötödéveseknél már nem dominál a baráti társaságban eltöltött szabadidő. A klub programjaiban való részvétel pedig a társas együttlétéhez kapcsolódó tevékenység.

A művelődési intézmények közül -- a vizsgált héten -- a színház és mozit, de a klubot is hétköznapi, szerdán látogatták legnagyobb arányban a hallgatók. A klubban töltött átlagidő azonban szombaton volt a legmagasabb, mert a kevesebb számú hallgató mentesülve a másnapi órákötelezettségektől hosszabb ideig tartózkodott ott.

A sport a karok közül a jogászhallgatók csoportjában sorolódott leghátrább a hierarchiában. Legnagyobb százalékban pedig a Természettudományi Kar hallgatói sportoltak. Szembetűnő e tevékenység gyakoriságának a felsőbb évfolyamok irányába történő fokozatos csökkenése is. Mig az első-

évesek rangsorában 7., a negyed- és ötödéveseknél a 16--14. helyen szerepelt ez a tevékenység.

Keresőmunkát a legmagasabb gyakorisággal a bölcsészek végeztek. A korrepetálás jellegű tevékenység az ő körükben a legelterjedtebb. Úgy tűnik, legkevésbé vonzó ez az elfoglaltság a Jogtudományi Kar hallgatói között, ugyanis legkisebb százalékban náluk szerepelt ez a tevékenység a kari megoszlást tekintve. Ugrásszerűen megnőtt a keresőmunka aránya a III., IV. és V. évfolyamon az I. és II. évesekhez képest, s az albérletben lakóknál kevesebb volt, mint a kollégiumban és az otthon lakó hallgatók körében.

A keresőmunkában részt vevők aránya szerdán volt a legnagyobb, s az e tevékenységre fordított átlagidő szombaton volt a legmagasabb. Úgy látszik, a hallgatók előnyben részesítik a gyakrabban, de kisebb időtartamban végezhető munkalehetőségeket.

Az öntevékeny tudományos munkához sorolt tevékenységek közül a nem kötelező nyelvtanulás részvételi aránya valamennyi megoszlásban nagyon alacsony volt. Különösen szembeötlő az elsőévesek és a kollégiumban lakó hallgatók nyelvtanulásának 0 %-os „gyakorisága”. A kari megoszlást figyelembe véve a bölcsészek végezték ezt a tevékenységet legnagyobb százalékban. A szakmai megbeszélés a rangsorokban közel azonos helyen álló tevékenységforma, nagyobb gyakorisági százalékkal szerepelt, mint az öntevékeny kutatómunka. Ez utóbbi tevékenységnek csak az ötödévesek körében nőtt meg jelentősen a részvételi aránya.

Az egyéb elfoglaltságok gyűjtőnéven összefogott

tevékenységek közül a legnagyobb gyakorisággal a levélírás mutatkozott, a hierarchiák 8--10. helyét foglalta el. Nagyobb eltérés csak a nő- és férfi hallgatók vonatkozásában volt -- utóbbiak ritkábban irtak levelet. Relative gyakori tevékenységük volt a rokonlátogatás, amely a rangsorokban a 14--17. helyen állt, s különösen az albérletben lakó hallgatók látogatták szívesen rokonaikat. Az évfolyamok emelkedésével összefüggésben csökkent a rokonlátogatás részvételi aránya.

Az öntevékeny művészeti és képzőművészeti csoportok munkájában a bölcsészek, az elsőévesek és az otthon lakó hallgatók vettek részt legnagyobb százalékban. A hobbi és kézimunka iránt a nők, a joghallgatók és a közepes rendűek mutattak megkülönböztetett érdeklődést.

A szabadidő-tevékenységek egy csoportját passzív elfoglaltságok néven foglaltuk össze, amelyek közül a "löttyögés"-ről már tettünk említést, abból az okból, mivel gyakorisága nagyon magas, némely megoszlásban a tevékenységek hierarchiájában az első öt szabadidő-elfoglaltság egyike volt. Előkelő a rangsorban elfoglalt helye az ún. nem részletezett tevékenységnek is. A hallgatók ugyanis a felsorolt szabadidő-elfoglaltságokon kívül a vizsgált héten is sok más tevékenységet is folytattak, amely szabadidejüket terhelte, és amelyeket nem részleteztünk. Csak néhányat említünk meg ezek közül: pl. plakátkészítés, ruhapróba, beteglátogatás stb. E nem részletezett tevékenység részvételi aránya elsősorban a bölcsészeknél, a jeles rendűeknél s a nőknél inkább, mint a férfi hallgatóknál volt magas. Meg kell jegyeznünk e magas aránnyal kapcsolatban, hogy a vizsgált héten, amely a Téla-

pó-ünnepet megelőző hét volt, a hallgatók szinte valamennyien készültek mikuláscsomagok összeállításával egymást megajándékozni, illetve a Mikulás-estek szervezésében részt venni. Ezek az elfoglaltságok mindenképpen hozzájárultak a felsorolásunkban nem részletezett szabadidő-tevékenység magas gyakoriságához.

A szabadidő-elfoglaltságok összehasonlítása az 1973-as és 1978-as időmérleg-felvételek alapján

Célszerűnek látszik befejezésül a szabadidő-tevékenységek 1978-as rangsorát összevetni egy öt évvel korábban készült hierarchiával. A József Attila Tudományegyetem hallgatóinak körében ugyanis 1973 áprilisában is történt egy egyhetes reprezentatív időmérleg-vizsgálat. /8/ Összehasonlító elemzésünk a lényegesebbnek tartott aktív szabadidő-elfoglaltságokra terjed ki, figyelmen kívül hagyva a passzív tevékenységek körbe sorolt "löttyögést" és a nem részletezett tevékenységeket /2--3. tábla/.

Ami az összehasonlítás során azonnal szembetűnik, az olvasás gyakoriságának csökkenése s a társas kapcsolatok előtérbe kerülésével különösen a baráti társaságban töltött idő jelentőségének megnövekedése. 1973-ban az egyetemi hallgatók 4 óra 39 percet fordítottak átlagosan olvasásra, és a hierarchiában ez a tevékenység állt az első helyen. A mintasokaság közel 90 százaléka folytatta e tevékenységet. 1978-ra másfél órával csökkent a hallgatók nem kötelező szépirodalomra fordított olvasási ideje, és a részvételi arány 20 százalékkal csökkent. Ugyanakkor a baráti társaságban eltöltött idő két és fél órával emelkedett. Jelentősen megnőtt a

2. tábla
Az aktív szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a vizsgált héten, 1973-ban⁺

	Átlagidő			Részvételi a-
	Óra	Perc		rány %-ban
1. Olvasás /nem kötelező/	4	39	1. Sétálás, udvarlás	89,0
2. Sétálás, udvarlás	4	05	2. Olvasás /nem kötelező/	87,0
3. Klublátogatás	3	15	3. Mozi	73,0
4. Tévézés	3	00	4. Tévézés	69,0
5. Mozi	2	42	5. Beszélgetés a szobában	65,0
6. Beszélgetés a szobában	1	54	6. Sport	50,0
7. Baráti társaság	1	50	7. Újságolvasás	50,0
8. Sport	1	27	8. Klublátogatás	49,0
9. Újságolvasás	1	01	9. Baráti társaság	45,0
10. Rádióhallgatás	0	36	10. Rádióhallgatás	31,0
11. Színház	0	32	11. Levélírás	28,0
12. Keresőmunka	0	31	12. Színház	18,0
13. Hobb, kézimunka	0	30	13. Hobb, kézimunka	16,0
14. Levélírás	0	21	14. Zenehallgatás	14,0
15. Rokonlátogatás	0	19	15. Keresőmunka	13,0
16. Zenehallgatás	0	18	16. Szakmai megbesz. /nem kötelező/	13,0
17. Üntevékeny tud. munka	0	12	17. Rokonlátogatás	12,0
18. Szakmai megbesz. /nem kötelező/	0	10	18. Üntevékeny tud. munka	5,0
19. Üntevékeny műv. csoport	0	06	19. Tárlatlátogatás	4,0
20. Nem köt. nyelvóra	0	04	20. Üntevékeny műv. csoport	3,0
21. Tárlatlátogatás	0	04	21. Nem kötelező nyelvóra	3,0
22. Múzeumlátogatás	0	01	22. Múzeumlátogatás	0,7
23. Koncertlátogatás	0	01	23. Koncertlátogatás	0,5

⁺ Szentirmai László: Az olvasó egyetemi hallgató. OSZK Könyvtártudományi és Módszertani Központ, Bp. 1981. 137 l

3. tábla

Az aktív szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a vizsgált héten, 1978-ban

	Átlagidő			Részvételi a-	
	Óra	Perc		rány	%-ban
1. Baráti társaság	4	25	1. Beszélgetés a szobában	82,0	
2. Olvasás /nem kötelező/	3	06	2. Séta, udvarlás	74,0	
3. Beszélgetés a szobában	3	05	3. Olvasás /nem kötelező/	70,0	
4. Séta, udvarlás	2	30	4. Baráti társaság	69,0	
5. Tévézés	1	48	5. Újságot olvasás	65,0	
6. Újságot olvasás	1	24	6. Tévézés	45,0	
7. Mozi	1	21	7. Mozi	40,0	
8. Keresőmunka	1	03	8. Levélírás	35,0	
9. Sport	0	51	9. Sport	28,0	
10. Ünnevény műv. csoport	0	36	10. Rádióhallgatás	24,0	
11. Rokonslátogatás	0	33	11. Keresőmunka	19,0	
12. Klublátogatás	0	32	12. Zenehallgatás	18,0	
13. Levélírás	0	26	13. Rokonslátogatás	16,0	
14. Rádióhallgatás	0	22	14. Klublátogatás	15,0	
15. Ünnevény tud. munka	0	22	15. Szakmai megbesz. /nem kötelező/	10,0	
16. Színház	0	21	16. Színház	9,0	
17. Zenehallgatás	0	21	17. Ünnevény műv. csoport	8,0	
18. Szakmai megbeszélés /nem kötelező/	0	10	18. Hobbi, kézimunka	6,0	
19. Hobbi, kézimunka	0	06	19. Ünnevény tud. munka	5,0	
20. Nem kötelező nyelvóra	0	02	20. Tárlatlátogatás	2,0	
21. Koncertlátogatás	0	01	21. Nem kötelező nyelvóra	2,0	
22. Tárlatlátogatás	0	01	22. Koncertlátogatás	1,0	

beszélgetés gyakorisága -- az 1973-as hierarchiában az ötödik helyet foglalta el, 1978-ban már az első helyre került. Ebben a hallgatók kommunikációs igényének emelkedése jut kifejezésre.

Az első öt tevékenységet figyelembe véve kitűnik, hogy nemcsak a leggyakoribb, de átlagosan a legtöbb időt is a társas kapcsolatok ápolására fordították a hallgatók 1978-ban. Az első, a harmadik és negyedik helyet ezek a tevékenységek foglalták el az átlagidő alapján kialakított rangsorban, míg 1973-ban ez a tevékenység csak egy második helyet töltött be.

Igen meglepő a moziba járás gyakoriságának csökkenése 1973-hoz képest, különösen ha hozzátesszük, hogy azért még 1978-ban is a művelődést, szórakozást előmozdító tevékenységek közül ennek volt legmagasabb a részvételi aránya.

A tömegkommunikációs eszközök használatában nem a gyakoriság tekintetében, hanem inkább annak formájában látszik változás. Míg 1973-ban a táblázat negyedik helyén a tévénézés állt, és csak hetedik helyen az újságolvasás, addig az 1978-as hierarchiában az újságolvasás szerepelt az ötödik pozíción, utána hatodikként a tévénézés. Az aktuális politikai, társadalmi, gazdasági tájékozódásra irányuló napi tevékenységek közül megnőtt tehát a sajtó szerepe.

Az első tíz tevékenységet megnézve talán az a legfeltűnőbb, hogy a klub látogatásának aránya milyen jelentősen csökkent. Az 1978-as rangsor első tíz felsorolt tevékenysége között nem is szerepelt, míg 1973-ban a hierarchia nyol-

cadik helyét foglalta el. 1973-ban a vizsgált héten a mintasokaság közel fele felkereste a klubot, míg ez az arány 1978-ra 15 százalékra csökkent. Feltételezésünk szerint ennek az a magyarázata, hogy az új KISz-klub nem sokkal az akkori időmérlegfelvétel előtt, 1973 márciusában nyílt meg, s az újdonság erejével hatva, a hallgatók művelődési, szórakozási központjává lett. A hatás csökkenésének mértéke lemérhető a klub látogatására fordított átlagidőtekintve is. 1973-ban a hallgatók átlagosan 3 óra 15 percet töltöttek a klubban, ez az idő azonban öt évvel később fél órára rövidült le.

Nagyobb volt a hallgatók részvételi aránya 1973-ban a színházlátogatást illetően is, aminek talán oka lehet, hogy akkor még a színházi előadások a "nagy" színházban, az 1977 óta felújítás miatt lezárt s minden bizonnyal magasabb esztétikai élményt nyújtó színházi épületben folytak. Természetesen nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a körülményt sem, hogy a vizsgált hét már nagyon közel esett a vizsgaidőszakhoz, így a tanulás intenzitásának fokozódása is háttérbe szoríthatta az olyan időigényes szabadidő-elfoglaltságokat, mint a színház-, koncert- és mozilátogatás.

Jóval magasabb gyakorisággal a hierarchia 11. helyén találtuk 1978-ban a keresőmunkát, amely tevékenység az 1973-as rangsorban csak a 15. volt. Ezt valószínűleg egyfelől az anyagi eszközökkel elérhető igények, mint pl. a baráti társaságokban étel, ital fogyasztása, szórakozás, utazás stb. növekedése, másrészt a KISz akciójaként felállított munkaközvetítő iroda révén is a munkalehetőségek szélesebbé válása eredményezte.

Az öntevékeny művészeti csoportban való közreműködés igen magas átlagidejével kapcsolatban szükséges megjegyeznünk, hogy azt 1978-ban az Egyetemi Énekkarnak éppen a vizsgált héten történő budapesti rádiófelvétele eredményezte, ami egész napos elfoglaltságot jelentett.

Az összehasonlításnál figyelembe kell vennünk, hogy bár mindkét felvétel a tanév közel azonos időszakában, de öt év különbséggel zajlott le. Változtak a hallgatók szabadidős szokásai, továbbá nem "előírás", hogy mindig minden tevékenység azonos intenzitással, azonos időtartamban kerüljön lebonyolításra. Azt sem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy 1973-ban a hallgatók átlag csak mintegy heti 2 órában voltak távol az egyetem székhelyétől -- hazautazásukat éppen a vizsgálat hetében zajló időszakos tanácstagí választások nagymértékben befolyásolták --, 1978-ban ez az időmennyiség meghaladta a 13 órát. A Szegedtől távol végzett tevékenységeket nem regisztráltuk, ezek időigénye elsősorban a szabadidő mennyiségét csökkentette.

Összefoglalás

A hallgatók szabadidő-felhasználását -- amint az az elemzésből kitűnik -- az időráfordítás szempontjából leg-erőteljesebben a kapcsolat kialakítás, a társas kapcsolat tartására irányuló törekvés jellemzi.

A művelődést elősegítő tevékenységek sorában hagyományosan az olvasásnak van elsődleges szerepe, s az igen háttérbe szoruló színházlátogatással szemben a hallgatók egyik legkedveltebb szórakozási--művelődési tevékenysége a moziba járás.

A hallgatói életmód sajátosságaiból fakadóan szabadidő-elfoglaltságaik nem összpontosulnak a hét végére /szombat--vasárnapra/, e tekintetben ugyanis a hét egyes napjai nem mutatnak lényeges eltérést. Megfigyelhettük, hogy művelődési és szórakozási tevékenységeiket a hét közepén, szerdán vagy csütörtökön végzik nagyobb gyakorisággal. Ennek alakulásában a tanulmányi munkarend mellett a hét végi hazautazások játszanak nagy szerepet.

Jegyzetek

- /1/ Vö. Szentirmai László: Egyetemi hallgatók Szegeden.
Bp. 1976, Gondolat, 12. p.
- /2/ Vö. Szentirmai László: Az olvasó egyetemi hallgató.
Bp. 1981, KMK. 20. p.
- /3/ Szalai Sándor: Idő a mérlegen. = Valóság, 1964. 3. sz.
24. p.
- /4/ Vö. Szentirmai László: Az olvasó egyetemi hallgató.
Bp. 1981, KMK. 45. p.
- /5/ Vö. Szentirmai László: Egyetemi hallgatók Szegeden.
Bp. 1976, Gondolat. 257. p.
- /6/ Uo. 90--91. p.
- /7/ Uo. 35. p.
- /8/ Uo. 306. p.

M E L L É K L E T E K

1. Melléklet

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája évfolyamok szerint, 1978-ban /átlagidő/

I.	Átlagidő óra perc	II.	Átlagidő óra perc	III.	Átlagidő óra perc	IV.	Átlagidő óra perc	V.	Átlagidő óra perc
1. Beszélgetés	2 49	1. Baráti társ.	3 55	1. Baráti társ.	4 43	1. Baráti társ.	5 42	1. Olvasás	5 24
2. Baráti társ.	2 46	2. Beszélgetés	3 01	2. Beszélgetés	3 13	2. Olvasás	3 01	2. Baráti társ.	5 06
3. Séta, udvarlás	2 30	3. Olvasás	2 44	3. Olvasás	2 41	3. Beszélgetés	2 54	3. Beszélgetés	3 43
4. Olvasás	2 21	4. Séta, udvarl.	2 10	4. Séta, udvarl.	2 23	4. "Löttyögés"	2 34	4. Séta, udvarl.	3 24
5. Tévé nézés	1 56	5. Tévé nézés	1 55	5. Keresőmunka	1 45	5. Séta, udvarl.	2 22	5. Keresőmunka	2 38
6. "Löttyögés"	1 29	6. "Löttyögés"	1 45	6. Tévé nézés	1 42	6. Tévé nézés	1 39	6. Tévé nézés	1 50
7. Sport	1 22	7. Újságot olvasás	1 26	7. "Löttyögés"	1 36	7. Mozi	1 34	7. Mozi	1 44
8. Öntev.műv.cs.	1 05	8. Mozi	1 24	8. Újságot olvasás	1 23	8. Újságot olvasás	1 23	8. Újságot olvasás	1 42
9. Újságot olvasás	0 59	9. Klublátogatás	0 44	9. Mozi	1 13	9. Keresőmunka	0 49	9. Kutatómunka	1 41
10. Mozi	0 57	10. Sport	0 39	10. Nem részl.tev.	1 07	10. Klublátogatás	0 36	10. Nem részl.tev.	1 25
11. Rokonlátogatás	0 32	11. Rokonlátogatás	0 34	11. Sport	0 50	11. Színház	0 34	11. "Löttyögés"	1 14
12. Nem részl.tev.	0 29	12. Levélírás	0 32	12. Rokonlátogat.	0 38	12. Sport	0 31	12. Sport	1 01
13. Levélírás	0 23	13. Önt.műv.csop.	0 29	13. Klublátogatás	0 33	13. Öntev.műv.csop.	0 30	13. Öntev.műv.csop.	0 54
14. Zenehallgatás	0 22	14. Nem részl.tev.	0 29	14. Levélírás	0 23	14. Kutatómunka	0 28	14. Zenehallgatás	0 44
15. Rádióhallgatás	0 20	15. Rádióhallgatás	0 28	15. Rádióhallgatás	0 15	15. Nem részl.tev.	0 27	15. Rokonlátogatás	0 35
16. Klublátogatás	0 15	16. Keresőmunka	0 28	16. Zenehallgatás	0 14	16. Rokonlátogatás	0 25	16. Levélírás	0 34
17. Keresőmunka	0 12	17. Színház	0 25	17. Színház	0 13	17. Rádióhallgatás	0 22	17. Rádióhallgatás	0 25
18. Színház	0 10	18. Zenehallgatás	0 22	18. Szakmai megb.	0 05	18. Levélírás	0 19	18. Klublátogatás	0 25
19. Szakmai megb.	0 08	19. Szakmai megb.	0 10	19. Öntev.műv.cs.	0 04	19. Zenehallgatás	0 11	19. Szakmai megb.	0 21
20. Óra, amelyre nem ment el	0 05	20. Hobbi, kézim.	0 03	20. Hobbi, kézim.	0 03	20. Hobbi, kézim.	0 10	20. Színház	0 15
21. Hobbi, kézim.	0 03	21. Nyelvtanulás	0 02	21. Tárlat	0 03	21. Szakmai megb.	0 09	21. Hobbi, kézim.	0 09
22. Kutatómunka	0 01	22. Kutatómunka	0 02	22. Óra, amelyre nem ment el	0 03	22. Óra, amelyre nem ment el	0 05	22. Koncert	0 03
23. Koncert	-	23. Óra, amelyre nem ment el	0 02	23. Koncert	0 02	23. Koncert	0 02	23. Nyelvtanulás	0 03
24. Tárlat	-	24. Tárlat	0 02	24. Nyelvtanulás	0 01	24. Tárlat	0 01	24. Tárlat	0 02
25. Nyelvtanulás	-	25. Koncert	-	25. Kutatómunka	0 01	25. Nyelvtanulás	0 01	25. Óra, amelyre...	-
Fentiekbe nem sorolh. tev.	1 15		1 55		3 23		2 59		6 31

2. Melléklet A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a hazautazás szerint, 1978-ban /átlagidő/

Nem utazott haza	Átlagidő óra perc	Hazautazott	Átlagidő óra perc
1. Baráti társaság	5 01	1. Baráti társaság	3 16
2. Olvasás	3 37	2. Beszélgetés	2 37
3. Beszélgetés	3 20	3. Olvasás	2 02
4. Séta, udvarlás	2 53	4. Séta, udvarlás	1 45
5. Tévézés	2 19	5. "Lötyögés"	1 29
6. "Lötyögés"	1 56	6. Mozi	1 14
7. Újságot olvasás	1 34	7. Újságot olvasás	1 04
8. Mozi	1 26	8. Keresőmunka	1 04
9. Keresőmunka	1 04	9. Tévézés	0 46
10. Sport	1 00	10. Klublátogatás	0 36
11. Nem részletezhető tevék.	0 55	11. Sport	0 32
12. Rokonlátogatás	0 42	12. Ünnevény művészeti csoport	0 32
13. Ünnevény művészeti csoport	0 37	13. Nem részletezhető tevék.	0 21
14. Klublátogatás	0 30	14. Színház	0 20
15. Levélírás	0 29	15. Levélírás	0 20
16. Zenehallgatás	0 27	16. Rádióhallgatás	0 16
17. Kutatómunka	0 27	17. Rokonlátogatás	0 13
18. Rádióhallgatás	0 25	18. Kutatómunka	0 12
19. Színház	0 21	19. Zenehallgatás	0 05
20. Szakmai megbeszélés	0 08	20. Szakmai megbeszélés	0 05
21. Hobb, kézimunka	0 08	21. Óra, amelyre nem ment	0 04
22. Óra, amelyre nem ment	0 03	22. Nyelvtanulás	0 03
23. Koncert	0 02	23. Tárlat	0 01
24. Tárlat	0 02	24. Hobb, kézimunka	0 01
25. Nyelvtanulás	0 01	25. Koncert	0 01
Fentiekbe nem sorolható tevék.	3 26	Fentiekbe nem sorolható tevék.	1 35

3. Melléklet A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a hallgatók neme szerint, 1978-ban /átlagidő/

Nő	Átlagidő óra perc	Férfi	Átlagidő óra perc
1. Beszélgetés	3 25	1. Baráti társaság	6 31
2. Baráti társaság	3 21	2. Olvasás	3 28
3. Olvasás	2 55	3. Séta, udvarlás	2 48
4. Séta, udvarlás	2 21	4. Beszélgetés	2 27
5. Tévézés	1 44	5. "Lötyögés"	2 14
6. "Lötyögés"	1 32	6. Tévézés	1 56
7. Újságotlás	1 22	7. Újságotlás	1 27
8. Mozi	1 20	8. Mozi	1 26
9. Keresőmunka	1 03	9. Sport	1 20
10. Sport	0 36	10. Keresőmunka	1 04
11. Rokontátogatás	0 36	11. Nem részletezhető tevék.	0 58
12. Nem részletezhető tevék.	0 36	12. Klublátogatás	0 44
13. Üntevékeny művészeti csoport	0 35	13. Üntevékeny művészeti csoport	0 35
14. Levélírás	0 31	14. Rádióhallgatás	0 34
15. Klublátogatás	0 24	15. Zenehallgatás	0 33
16. Színház	0 23	16. Kutatómunka	0 28
17. Kutatómunka	0 19	17. Rokontátogatás	0 26
18. Rádióhallgatás	0 16	18. Színház	0 16
19. Zenehallgatás	0 15	19. Levélírás	0 15
20. Szakmai megbeszélés	0 11	20. Szakmai megbeszélés	0 08
21. Hobbi, kézimunka	0 06	21. Hobbi, kézimunka	0 04
22. Óra, amelyre nem ment	0 04	22. Nyelvtanulás	0 03
23. Koncert	0 01	23. Óra, amelyre nem ment	0 03
24. Tárlat	0 01	24. Tárlat	0 02
25. Nyelvtanulás	0 01	25. Koncert	0 01
Fentekbe nem sorolható tevék.	2 44	Fentiekbe nem sorolható tevék.	3 01

4. Melléklet

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a jelenlegi lakás szerint, 1978-ban /átlagidő/

Kollégium	Átlagidő óra perc	Albérlet	Átlagidő óra perc	Otthon	Átlagidő óra perc
1. Baráti társaság	4 34	1. Baráti társaság	4 09	1. Olvasás	4 45
2. Beszélgetés	3 41	2. Olvasás	2 55	2. Baráti társaság	4 20
3. Olvasás	2 50	3. Séta, udvarlás	2 23	3. "Lötyögés"	3 29
4. Séta, udvarlás	2 28	4. Beszélgetés	2 17	4. Tévé nézés	3 28
5. "Lötyögés"	1 33	5. Tévé nézés	2 10	5. Séta, udvarlás	3 01
6. Újságolvasás	1 26	6. Mozi	1 35	6. Beszélgetés	2 07
7. Tévé nézés	1 17	7. "Lötyögés"	1 30	7. Mozi	1 18
8. Mozi	1 16	8. Újságolvasás	1 26	8. Keresőmunka	1 18
9. Keresőmunka	1 13	9. Öntevékeny műv.csoport	0 56	9. Sport	1 17
10. Sport	0 53	10. Nem részletezhető tevékenys.	0 40	10. Újságolvasás	1 11
11. Nem részletezhető tevék.	0 42	11. Sport	0 36	11. Nem részletezhető tevék.	0 59
12. Klublátogatás	0 35	12. Keresőmunka	0 35	12. Öntevékeny műv. csop.	0 56
13. Levélírás	0 30	13. Klublátogatás	0 27	13. Kutatómunka	0 40
14. Rokonlátogatás	0 28	14. Rokonlátogatás	0 27	14. Zenehallgatás	0 35
15. Színház	0 24	15. Levélírás	0 21	15. Klublátogatás	0 27
16. Kutatómunka	0 24	16. Rádióhallgatás	0 20	16. Levélírás	0 18
17. Zenehallgatás	0 22	17. Színház	0 16	17. Rádióhallgatás	0 16
18. Öntevékeny műv. csop.	0 21	18. Zenehallgatás	0 14	18. Színház	0 13
19. Rádióhallgatás	0 20	19. Kutatómunka	0 10	19. Szakmai megbeszélés	0 07
20. Szakmai megbeszélés	0 12	20. Szakmai megbeszélés	0 08	20. Hobbi, kézimunka	0 05
21. Hobbi, kézimunka	0 05	21. Hobbi, kézimunka	0 07	21. Óra, amelyre nem ment	0 05
22. Óra, amelyre nem ment	0 03	22. Nyelvtanulás	0 03	22. Koncert	0 03
23. Koncert	0 02	23. Óra, amelyre nem ment	0 02	23. Tárlat	0 02
24. Tárlat	0 02	24. Koncert	0 01	24. Nyelvtanulás	0 02
25. Nyelvtanulás	0 01	25. Tárlat	-	25. Rokonlátogatás	-
Fentiekbe nem sorolható tev.	2 21	Fentiekbe nem sorolható tev.	2 33	Fentiekbe nem sorolható tev.	5 46

5. Melléklet

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a tanulmányi eredmény szerint, 1978-ban /átlagidő/

Közepes	Átlagidő óra perc	Jó	Átlagidő óra perc	Jóles	Átlagidő óra perc
1. Baráti társaság	4 59	1. Baráti társaság	4 08	1. Baráti társaság	4 15
2. Olvasás	3 09	2. Beszélgetés	3 12	2. Olvasás	3 01
3. Beszélgetés	3 05	3. Olvasás	3 09	3. Beszélgetés	2 46
4. "Löttyögés"	2 40	4. Séta, udvarlás	2 27	4. Séta, udvarlás	2 34
5. Séta, udvarlás	2 36	5. Tévé nézés	1 41	5. Újságot olvasás	1 47
6. Tévé nézés	2 06	6. "Löttyögés"	1 34	6. Tévé nézés	1 47
7. Keresőmunka	1 34	7. Mozi	1 23	7. "Löttyögés"	1 23
8. Mozi	1 27	8. Újságot olvasás	1 13	8. Mozi	1 13
9. Újságot olvasás	1 25	9. Sport	0 59	9. Sport	0 53
10. Nem részletezhető tevék.	0 42	10. Keresőmunka	0 52	10. Öntevékeny művészeti csoport	0 49
11. Klublátogatás	0 37	11. Nem részletezhető tevék.	0 46	11. Keresőmunka	0 47
12. Öntevékeny művészeti csop.	0 36	12. Rokonslátogatás	0 35	12. Nem részletezhető tevék.	0 40
13. Sport	0 31	13. Klublátogatás	0 32	13. Rokonslátogatás	0 33
14. Színház	0 23	14. Kutatómunka	0 32	14. Levélírás	0 23
15. Levélírás	0 23	15. Levélírás	0 29	15. Zenehallgatás	0 20
16. Rádióhallgatás	0 20	16. Öntevékeny művészeti csop.	0 29	16. Klublátogatás	0 20
17. Rokonslátogatás	0 20	17. Rádióhallgatás	0 25	17. Rádióhallgatás	0 18
18. Zenehallgatás	0 17	18. Zenehallgatás	0 25	18. Színház	0 15
19. Kutatómunka	0 15	19. Színház	0 24	19. Szakmai megbeszélés	0 13
20. Hobbi, kézimunka	0 08	20. Szakmai megbeszélés	0 11	20. Kutatómunka	0 09
21. Szakmai megbeszélés	0 06	21. Hobbi, kézimunka	0 05	21. Hobbi, kézimunka	0 06
22. Nyelvtanulás	0 03	22. Óra, amelyre nem ment	0 04	22. Óra, amelyre nem ment	0 03
23. Óra, amelyre nem ment	0 03	23. Koncert	0 03	23. Tárlat	0 01
24. Tárlat	0 01	24. Tárlat	0 02	24. Nyelvtanulás	0 01
25. Koncert	-	25. Nyelvtanulás	0 01	25. Koncert	-
Fentiekbe nem sorolható tev.	3 22	Fentiekbe nem sorolható tev.	2 34	Fentiekbe nem sorolható tev.	3 03

Jogtudományi Kar	Átlagidő óra perc	Bölcsészettudományi Kar	Átlagidő óra perc	Természettudományi Kar	Átlagidő óra perc
1. Baráti társaság	4 16	1. Baráti társaság	3 51	1. Baráti társaság	4 48
2. Olvasás	3 04	2. Beszélgetés	3 33	2. Beszélgetés	3 12
3. Tévézés	2 42	3. Olvasás	3 31	3. Olvasás	2 54
4. Séta, udvarlás	2 32	4. Séta, udvarlás	2 42	4. Séta, udvarlás	2 22
5. Beszélgetés	2 28	5. "Lötyögés"	1 32	5. Tévézés	1 37
6. "Lötyögés"	2 24	6. Újságotolvasás	1 26	6. "Lötyögés"	1 34
7. Mozi	1 48	7. Tévézés	1 14	7. Mozi	1 14
8. Újságotolvasás	1 43	8. Keresőmunka	1 14	8. Keresőmunka	1 13
9. Klublátogatás	0 59	9. Mozi	1 09	9. Újságotolvasás	1 12
10. Sport	0 37	10. Sport	0 52	10. Sport	0 58
11. Keresőmunka	0 34	11. Öntevékeny művészeti csop.	0 51	11. Nem részletezhető tevék.	0 56
12. Rokontlátogatás	0 30	12. Nem részletezhető tevék.	0 42	12. Öntevékeny művészeti csop.	0 39
13. Rádióhallgatás	0 25	13. Levélírás	0 33	13. Kutatómunka	0 36
14. Nem részletezhető tevék.	0 24	14. Rokontlátogatás	0 33	14. Rokontlátogatás	0 34
15. Levélírás	0 22	15. Klublátogatás	0 25	15. Zenehallgatás	0 28
16. Színház	0 20	16. Színház	0 22	16. Levélírás	0 24
17. Öntevékeny művészeti csop.	0 13	17. Szakmai megbeszélés	0 21	17. Rádióhallgatás	0 24
18. Zenehallgatás	0 12	18. Zenehallgatás	0 19	18. Színház	0 20
19. Kutatómunka	0 11	19. Rádióhallgatás	0 15	19. Klublátogatás	0 20
20. Hobbi, kézimunka	0 04	20. Óra, amelyre nem ment	0 10	20. Szakmai megbeszélés	0 08
21. Szakmai megbeszélés	0 03	21. Hobbi, kézimunka	0 07	21. Hobbi, kézimunka	0 06
22. Nyelvtanulás	0 02	22. Kutatómunka	0 06	22. Koncert	0 02
23. Koncert	0 01	23. Koncert	0 02	23. Tárlat	0 02
24. Tárlat	0 01	24. Tárlat	0 02	24. Nyelvtanulás	0 01
25. Óra, amelyre nem ment	0 01	25. Nyelvtanulás	0 02	25. Óra, amelyre nem ment	0 01
Fentiekbe nem sorolható tev.	2 04	Fentiekbe nem sorolható tev.	2 07	Fentiekbe nem sorolható tev.	3 37

7. Melléklet

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája évfolyamok szerint, 1978-ban /gyakoriság/

I.	Résztvéte- li arány %-ban	II.	Résztvéte- li arány %-ban	III.	Résztvéte- li arány %-ban	IV.	Résztvéte- li arány %-ban	V.	Résztvéte- li arány %-ban
1. Beszélgetés	78	1. Beszélgetés	81	1. Beszélgetés	82	1. Beszélgetés	81	1. Olvasás	89
2. Séta, udvarlás	77	2. Olvasás	72	2. Séta, udvarlás	76	2. Baráti társaság	75	2. Séta, udvarlás	86
3. Olvasás	66	3. Séta, udvarlás	71	3. Baráti társaság	72	3. Újságolvasás	68	3. Beszélgetés	83
4. "Löttyögés"	61	4. Baráti társaság	67	4. Újságolvasás	69	4. Olvasás	67	4. Baráti társaság	78
5. Újságolvasás	59	5. Újságolvasás	65	5. "Löttyögés"	65	5. Séta, udvarlás	64	5. Újságolvasás	65
6. Baráti társaság	56	6. "Löttyögés"	63	6. Olvasás	63	6. "Löttyögés"	59	6. "Löttyögés"	64
7. Sport	49	7. Tévé nézés	54	7. Mozi	41	7. Tévé nézés	47	7. Mozi	52
8. Tévé nézés	45	8. Mozi	40	8. Nem részl. tev.	41	8. Mozi	44	8. Nem részl. tev.	49
9. Levélírás	35	9. Nem részl. tev.	37	9. Tévé nézés	37	9. Nem részl. tev.	37	9. Levélírás	41
10. Nem részl. tev.	30	10. Levélírás	35	10. Levélírás	37	10. Levélírás	31	10. Tévé nézés	40
11. Mozi	26	11. Sport	31	11. Keresőmunka	24	11. Rádióhallgatás	23	11. Keresőmunka	38
12. Rádióhallgatás	22	12. Rádióhallgatás	27	12. Sport	24	12. Keresőmunka	22	12. Rádióhallgatás	32
13. Zenehallgatás	19	13. Zenehallgatás	20	13. Rádióhallgatás	21	13. Színház	17	13. Zenehallgatás	29
14. Rokonlátogatás	17	14. Klublátogatás	17	14. Zenehallgatás	15	14. Klublátogatás	17	14. Sport	22
15. Öntev.műv.csop.	13	15. Rokonlátogatás	17	15. Klublátogatás	15	15. Rokonlátogatás	16	15. Kutatómunka	21
16. Klublátogatás	12	16. Szakmai megbesz.	12	16. Rokonlátogatás	13	16. Sport	15	16. Szakmai megbesz.	19
17. Óra, amelyre nem..	12	17. Színház	11	17. Szakmai megbesz.	10	17. Zenehallgatás	11	17. Rokonlátogatás	16
18. Keresőmunka	7	18. Keresőmunka	11	18. Színház	5	18. Öntev.műv.csop.	8	18. Klublátogatás	13
19. Szakmai megbesz.	7	19. Öntev.műv.csop.	8	19. Óra, amelyre nem..	5	19. Szakmai megbesz.	7	19. Öntev.műv.csop.	10
20. Hobbi, kézimunka	6	20. Hobbi, kézimunka	6	20. Tárlat	4	20. Kutatómunka	7	20. Hobbi, kézimunka	8
21. Színház	5	21. Óra, amire nem...	5	21. Hobbi, kézimunka	4	21. Hobbi, kézimunka	7	21. Színház	5
22. Kutatómunka	1	22. Tárlat	3	22. Koncert	2	22. Óra, amelyre nem...	7	22. Nyelvtanulás	3
23. Koncert	-	23. Nyelvtanulás	2	23. Öntev.műv.csop.	2	23. Koncert	1	23. Tárlat	3
24. Tárlat	-	24. Kutatómunka	2	24. Nyelvtanulás	1	24. Nyelvtanulás	1	24. Koncert	2
25. Nyelvtanulás	-	25. Koncert	-	Kutatómunka	1	25. Tárlat	1	25. Óra, amelyre nem...	-
Pentiekbe nem sorolható tev.	62		58		72		70		87

8. Melléklet A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája hazautazás szerint, 1978-ban /gyakoriság/

Hazautazott	Részvételi arány %-ban	Nem utazott haza	Részvételi arány %-ban
1. Beszélgetés	80	1. Beszélgetés	82
2. Olvasás	65	2. Séta, udvarlás	80
3. Séta, udvarlás	63	3. Olvasás	74
4. Újságot olvasás	61	4. Baráti társaság	74
5. Baráti társaság	60	5. Újságot olvasás	68
6. "Lötyögés"	60	6. "Lötyögés"	63
7. Mozi	37	7. Tévé nézés	54
8. Levélírás	32	8. Nem részletezhető tevék.	44
9. Tévé nézés	29	9. Mozi	42
10. Nem részletezhető tevék.	25	10. Levélírás	37
11. Sport	24	11. Sport	30
12. Rádióhallgatás	20	12. Rádióhallgatás	27
13. Keresőmunka	19	13. Zenehallgatás	20
14. Zenehallgatás	15	14. Keresőmunka	20
15. Klublátogatás	15	15. Rokonlátogatás	20
16. Színház	9	16. Klublátogatás	15
17. Rokonlátogatás	8	17. Szakmai megbeszélés	13
18. Üntevékeny művészeti csoport	7	18. Színház	9
19. Szakmai megbeszélés	6	19. Üntevékeny művészeti csoport	9
20. Óra, amelyre nem ment	5	20. Hobb, kézimunka	7
21. Kutatómunka	4	21. Kutatómunka	6
22. Hobb, kézimunka	3	22. Óra, amelyre nem ment	6
23. Nyelvtanulás	2	23. Tárlat	2
24. Tárlat	1	24. Koncert	1
25. Koncert	-	24. Nyelvtanulás	1
Fentiekbe nem sorolható tevék.	71	Fentiekbe nem sorolható tevékenység	64

9. Melléklet A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a hallgatók neme szerint 1978-ban /gyakoriság/

Nő	Résztvételi arány %-ban	Férfi	Résztvételi arány %-ban
1. Beszélgetés	88	1. Baráti társaság	80
2. Séta, udvarlás	75	2. Séta, udvarlás	72
3. Olvasás	72	3. Olvasás	68
4. Újságotlás	65	4. Beszélgetés	68
5. Baráti társaság	63	5. Újságotlás	66
6. "Lötyögés"	62	6. "Lötyögés"	63
7. Tévézés	45	7. Tévézés	47
8. Levélírás	42	8. Mozi	42
9. Nem részletezhető tevék-	41	9. Sport	37
10. Mozi	39	10. Rádióhallgatás	35
11. Sport	24	11. Nem részletezhető tevék-	34
12. Rádióhallgatás	20	12. Levélírás	23
13. Keresőmunka	19	13. Zenehallgatás	20
14. Zenehallgatás	17	14. Klublátogatás	20
15. Rokonlátogatás	17	15. Keresőmunka	20
16. Szakmai megbeszélés	14	16. Rokonlátogatás	14
17. Klublátogatás	12	17. Szakmai megbeszélés	9
18. Színház	9	18. Színház	8
19. Üntevékeny művészeti csoport	8	19. Üntevékeny művészeti csoport	8
20. Hobb, kézimunka	7	20. Kutatómunka	5
21. Óra, amire nem ment	7	21. Óra, amire nem ment	4
22. Kutatómunka	6	22. Tárlat	3
23. Tárlat	2	23. Nyelvtanulás	3
24. Koncert	1	24. Hobb, kézimunka	2
25. Nyelvtanulás	1	25. Koncert	2
Fentiekbe nem sorolható tevék.	70	Fentiekbe nem sorolható tevékenység	65

Kollégium	Részvételi arány %-ban	Albérlet	Részvételi arány %-ban	Otthon	Részvételi arány %-ban
1. Beszélgetés	87	1. Beszélgetés	72	1. Olvasás	83
2. Séta, udvarlás	75	2. Séta, udvarlás	71	2. Tévézés	76
3. Baráti társaság	74	3. Olvasás	70	3. Séta, udvarlás	74
4. Olvasás	68	4. Újságot olvasás	67	4. "Lötyögés"	74
5. Újságot olvasás	66	5. "Lötyögés"	64	5. Beszélgetés	70
6. "Lötyögés"	59	6. Baráti társaság	60	6. Baráti társaság	70
7. Levélírás	42	7. Tévézés	47	7. Újságot olvasás	57
8. Nem részletezhető tevék.	41	8. Mozi	44	8. Nem részletezhető tevék.	43
9. Tévézés	39	9. Levélírás	31	9. Mozi	37
10. Mozi	39	10. Nem részletezhető tevék.	30	10. Sport	30
11. Sport	30	11. Rádióhallgatás	29	11. Rádióhallgatás	24
12. Rádióhallgatás	23	12. Sport	23	12. Zenehallgatás	24
13. Keresőmunka	21	13. Rokonlátogatás	15	13. Keresőmunka	24
14. Zenehallgatás	19	14. Zenehallgatás	14	14. Levélírás	15
15. Klublátogatás	17	15. Klublátogatás	14	15. Ünnevény művészeti csoport	11
16. Rokonlátogatás	12	16. Keresőmunka	13	16. Klublátogatás	9
17. Színház	11	17. Szakmai megbeszélés	11	17. Szakmai megbeszélés	7
18. Szakmai megbeszélés	11	18. Ünnevény művészeti csoport	9	18. Kutatómunka	7
19. Kutatómunka	7	19. Színház	7	19. Óra, amelyre nem ment	7
20. Ünnevény művészeti csoport	7	20. Hobbi, kézimunka	7	20. Hobbi, kézimunka	6
21. Hobbi, kézimunka	6	21. Óra, amelyre nem ment	5	21. Színház	4
22. Óra, amelyre nem ment	6	22. Nyelvtanulás	2	22. Tárlat	4
23. Tárlat	3	23. Kutatómunka	2	23. Nyelvtanulás	4
24. Koncert	1	24. Koncert	1	24. Koncert	2
25. Nyelvtanulás	-	25. Tárlat	-	25. Rokonlátogatás	-
Pentiekbe nem sorolható tevék.	69	Pentiekbe nem sorolható tevék.	67	Pentiekbe nem sorolható tevék.	69

11. Melléklet

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a tanulmányi eredmény szerint, 1978-ban /gyakoriság/

Közepes	Részvételi arány %-ban	Jó	Részvételi arány %-ban	Jó	Részvételi arány %-ban
1. Beszélgetés	78	1. Beszélgetés	85	1. Beszélgetés	77
2. Séta, udvarlás	75	2. Séta, udvarlás	74	2. Olvasás	72
3. Baráti társaság	73	3. Olvasás	70	3. Újságotolvasás	71
4. Olvasás	70	4. Baráti társaság	66	4. Baráti társaság	69
5. Újságotolvasás	68	5. "Lötyögés"	64	5. Séta, udvarlás	68
6. "Lötyögés"	60	6. Újságotolvasás	61	6. "Lötyögés"	61
7. Tévé nézés	55	7. Tévé nézés	44	7. Nem részletezhető tevék.	44
8. Mozi	43	8. Mozi	41	8. Tévé nézés	41
9. Nem részletezhető tevék.	33	9. Nem részletezhető tevék.	39	9. Mozi	35
10. Levélírás	30	10. Levélírás	38	10. Levélírás	35
11. Rádióhallgatás	27	11. Sport	32	11. Sport	32
12. Keresőmunka	18	12. Rádióhallgatás	27	12. Zenehallgatás	18
13. Sport	16	13. Keresőmunka	20	13. Keresőmunka	17
14. Zenehallgatás	16	14. Zenehallgatás	19	14. Rokonslátogatás	17
15. Klublátogatás	17	15. Klublátogatás	16	15. Rádióhallgatás	16
16. Rokonslátogatás	12	16. Rokonslátogatás	16	16. Klublátogatás	13
17. Színház	10	17. Szakmai megbeszélés	13	17. Szakmai megbeszélés	11
18. Hobbi, kézimunka	7	18. Színház	10	18. Öntevékeny művészeti csoport	9
19. Szakmai megbeszélés	6	19. Öntevékeny művészeti csoport	9	19. Színház	6
20. Öntevékeny művészeti csoport	5	20. Kutatómunka	8	20. Hobbi, kézimunka	4
21. Kutatómunka	4	21. Óra, amelyre nem ment	8	21. Óra, amelyre nem ment	4
22. Óra, amelyre nem ment	4	22. Hobbi, kézimunka	7	22. Kutatómunka	3
23. Nyelvtanulás	2	23. Tárlat	3	23. Nyelvtanulás	2
24. Tárlat	1	24. Koncert	2	24. Tárlat	1
25. Koncert	-	25. Nyelvtanulás	1	25. Koncert	-
Fentiekbe nem sorolható tevék.	69	Fentiekbe nem sorolható tevék.	67	Fentiekbe nem sorolható tevék.	74

Jogtudományi Kar	Résztvételi arány %-ban	Bölcsészettudományi Kar	Résztvételi arány %-ban	Természettudományi Kar	Résztvételi arány %-ban
1. Újságolvasás	74	1. Beszélgetés	88	1. Beszélgetés	81
2. Beszélgetés	73	2. Olvasás	73	2. Séta, udvarlás	76
3. Séta, udvarlás	71	3. Séta, udvarlás	73	3. Baráti társaság	73
4. Olvasás	70	4. Baráti társaság	65	4. Olvasás	70
5. Baráti társaság	66	5. "Lötyögés"	64	5. Újságolvasás	61
6. "Lötyögés"	64	6. Újságolvasás	63	6. "Lötyögés"	60
7. Tévézés	59	7. Nem részletezhető tevék.	53	7. Tévézés	42
8. Mozi	48	8. Levélírás	43	8. Mozi	37
9. Levélírás	32	9. Tévézés	39	9. Nem részletezhető tevék.	35
10. Nem részletezhető tevék.	29	10. Mozi	37	10. Levélírás	34
11. Rádóhallgatás	28	11. Sport	29	11. Sport	31
12. Klublátogatás	22	12. Keresőmunka	28	12. Rádóhallgatás	26
13. Sport	22	13. Rádóhallgatás	19	13. Zenehallgatás	20
14. Rokonlátogatás	16	14. Zenehallgatás	18	14. Keresőmunka	20
15. Zenehallgatás	14	15. Szakmai megbeszélés	18	15. Rokonlátogatás	16
16. Színház	9	16. Rokonlátogatás	17	16. Klublátogatás	12
17. Keresőmunka	8	17. Öntevékeny művészeti csoport	16	17. Szakmai megbeszélés	10
18. Hobbi, kézimunka	5	18. Óra, amelyre nem ment	16	18. Színház	9
19. Szakmai megbeszélés	3	19. Klublátogatás	13	19. Kutatómunka	9
20. Kutatómunka	3	20. Színház	10	20. Öntevékeny művészeti csoport	7
21. Öntevékeny művészeti csoport	3	21. Hobbi, kézimunka	6	21. Hobbi, kézimunka	6
22. Óra, amelyre nem ment el	3	22. Nyelvtanulás	3	22. Tárlat	3
23. Koncert	1	23. Kutatómunka	3	23. Óra, amelyre nem ment	2
24. Tárlat	1	24. Tárlat	2	24. Koncert	1
25. Nyelvtanulás	1	25. Koncert	1	25. Nyelvtanulás	1
Fentiekbe nem sorolható tev.	59	Fentiekbe nem sorolható tev.	68	Fentiekbe nem sorolható tev.	74

13. Melléklet

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája évfolyam szerint, 1978-ban /tényleges átlagidő/

I.	Tényleges átlagidő óra perc	II.	Tényleges átlagidő óra perc	III.	Tényleges átlagidő óra perc	IV.	Tényleges átlagidő óra perc	V.	Tényleges átlagidő óra perc
1. Ünt.m.cs.	8 27	1. Ünt.m.cs.	6 19	1. Keresőmunka	7 17	1. Baráti társ.	7 35	1. Ünt.műv.cs.	9 27
2. Baráti t.	4 58	2. Baráti társ.	5 52	2. Bar. társ.	6 32	2. Kutatómunka	6 43	2. Kutatómunka	8 12
3. Tévénezés	4 15	3. Keresőm.	4 30	3. Rokonslátog.	4 49	3. Ünt.műv.cs.	6 15	3. Keresőmunka	6 54
4. Színház	3 45	4. Klublátog.	4 18	4. Színház	4 37	4. Olvasás	4 31	4. Baráti társ.	6 34
5. Mozi	3 41	5. Színház	3 55	5. Tévénezés	4 34	5. "Lőtyűgés"	4 21	5. Olvasás	6 05
6. Beszélgetés	3 37	6. Olvasás	3 46	6. Olvasás	4 16	6. Koncert	4 00	6. Színház	5 15
7. Olvasás	3 33	7. Beszélg.	3 43	7. Beszélg.	3 56	7. Séta, udvarl.	3 42	7. Tévénezés	4 38
8. Séta, udvarl.	3 15	8. Tévénezés	3 32	8. Klublátog.	3 46	8. Keresőmunka	3 41	8. Sport	4 38
9. Rokonslátogatás	3 05	9. Mozi	3 31	9. Sport	3 29	9. Beszélgetés	3 35	9. Beszélgetés	4 31
10. Keresőmunka	2 58	10. Rokonslátog.	3 20	10. Séta, udvarl.	3 09	10. Mozi	3 33	10. Séta, udvarl.	3 58
11. Sport	2 48	11. Séta, udv.	3 02	11. Ünt.műv.cs.	3 00	11. Klublátogatás	3 33	11. Rokonslátogatás	3 40
12. "Lőtyűgés"	2 27	12. "Lőtyűgés"	2 46	12. Mozi	2 57	12. Tévénezés	3 30	12. Mozi	3 19
13. Klublátogatás	2 12	13. Újságotv.	2 12	13. Nem részl.tev.	2 42	13. Sport	3 27	13. Klublátogatás	3 17
14. Szakm.megbesz.	2 00	14. Sport	2 09	14. "Lőtyűgés"	2 27	14. Színház	3 22	14. Koncert	3 00
15. Zenehallgatás	1 58	15. Nyelvtan.	2 00	15. Újságotv.	2 01	15. Rokonslátog.	2 34	15. Nem részl.tev.	2 52
16. Újságotv.	1 39	16. Kutatóm.	2 00	16. Nyelvtanulás	2 00	16. Hobbikézim.	2 24	16. Újságotv.	2 37
17. Nem részl.tev.	1 35	17. Zenehallg.	1 52	17. Koncert	1 38	17. Újságotv.	2 16	17. Zenehallgatás	2 35
18. Rádióhallg.	1 31	18. Rádióhallg.	1 45	18. Zenehallg.	1 34	18. Szakm. megb.	2 02	18. "Lőtyűgés"	1 57
19. Kutatómunka	1 15	19. Levélírás	1 30	19. Hobbikézim.	1 25	19. Nyelvtanulás	2 00	19. Hobbikézim.	1 54
20. Levélírás	1 07	20. Szakm.mb.	1 23	20. Kutatómunka	1 15	20. Zenehallgatás	1 44	20. Szakm. megb.	1 49
21. Hobbikézim.	0 48	21. Nem részl.	1 19	21. Rádióhallg.	1 13	21. Rádióhallg.	1 35	21. Nyelvtanulás	1 30
22. Óra,....	0 43	22. Hobbikézim.	0 45	22. Tárlat	1 10	22. Óra, amira....	1 21	22. Levélírás	1 23
23. Koncert	-	23. Tárlat	1 15	23. Levélírás	1 01	23. Nem részl. tev.	1 14	23. Rádióhallg.	1 20
24. Tárlat	-	24. Óra....	0 45	24. Óra ...	1 00	24. Levélírás	1 02	24. Tárlat	1 00
25. Nyelvtanulás	-	25. Koncert	-	25. Szakm. mb.	0 51	25. Tárlat	1 00	25. Óra,	-
Fentiekbe nem sorolható tev.	2 02		3 17		4 41		4 16		6 20

14. Melléklet A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a hazautazás szerint, 1978-ban /tényleges
 átlagidő/

Nem utazott haza	Tényleges átlagidő óra perc		Hazautazott	Tényleges átlagidő óra perc	
1. Üntevékeny művészeti csop.	7	08	1. Üntevékeny művészeti csoport	7	33
2. Kutatómunka	6	59	2. Mozi	7	26
3. Baráti társaság	6	44	3. Keresőmunka	5	41
4. Keresőmunka	5	28	4. Baráti társaság	5	29
5. Olvasás	4	54	5. Kutatómunka	5	27
6. Tévézés	4	17	6. Klublátogatás	3	59
7. Beszélgetés	4	07	7. Színház	3	40
8. Színház	3	54	8. Beszélgetés	3	15
9. Séta, udvarlás	3	37	9. Olvasás	3	08
10. Rokonlátogatás	3	32	10. Séta, udvarlás	2	46
11. Mozi	3	26	11. Tévézés	2	40
12. Klublátogatás	3	24	12. Rokonlátogatás	2	37
13. Sport	3	19	13. "Lötyögés"	2	28
14. "Lötyögés"	3	04	14. Nyelvtanulás	2	25
15. Koncert	2	34	15. Sport	2	15
16. Újságolvasás	2	19	16. Újságolvasás	1	45
17. Zenehallgatás	2	18	17. Szakmai megbeszélés	1	26
18. Nem részletezhető tevékenységek	2	04	18. Rádióhallgatás	1	24
19. Hobb, kézimunka	1	42	19. Nem részletezhető tevékenységek	1	23
20. Szakmai megbeszélés	1	37	20. Óra, amire nem ment	1	11
21. Rádióhallgatás	1	34	21. Zenehallgatás	1	05
22. Levélrás	1	18	22. Levélrás	1	01
23. Nyelvtanulás	1	15	23. Tárlat	1	00
24. Tárlat	1	11	24. Hobb, kézimunka	0	45
25. Óra, amelyre nem ment	0	51	25. Koncert	-	
Fentiekbe nem sorolható tev.	4	50	Fentiekbe nem sorolható tev.	2	28

15. Melléklet		A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a hallgatók neme szerint, 1978-ban		/tényleges átlagidő/
Nő	Tényleges átlagidő óra perc	Férfi	Tényleges átlagidő óra perc	
1. Üntevékeny művészeti csoport	7 20	1. Kutatómunka	8 47	
2. Kutatómunka	5 37	2. Baráti társaság	8 06	
3. Keresőmunka	5 36	3. Üntevékeny művészeti csoport	7 18	
4. Baráti társaság	5 17	4. Keresőmunka	5 26	
5. Színház	4 24	5. Olvasás	5 05	
6. Olvasás	4 24	6. Tévénézés	4 09	
7. Beszélgetés	3 54	7. Séta, udvarlás	3 54	
8. Tévénézés	3 52	8. Sport	3 40	
9. Rokonlátogatás	3 33	9. Klublátogatás	3 39	
10. Koncert	3 30	10. Beszélgetés	3 38	
11. Klublátogatás	3 29	11. "Lötyögés"	3 34	
12. Mozi	3 23	12. Mozi	3 25	
13. Séta, udvarlás	3 08	13. Színház	3 19	
14. Sport	2 31	14. Rokonlátogatás	3 00	
15. "Lötyögés"	2 30	15. Nem részletezhető tevék.	2 53	
16. Újságolvasás	2 07	16. Zenehallgatás	2 42	
17. Szakmai megbeszélés	1 36	17. Újságolvasás	2 11	
18. Zenehallgatás	1 33	18. Hobb, kézimunka	2 06	
19. Nem részletezhető tevék.	1 30	19. Nyelvtanulás	2 04	
20. Hobb, kézimunka	1 25	20. Rádióhallgatás	1 40	
21. Nyelvtanulás	1 23	21. Koncert	1 37	
22. Rádióhallgatás	1 22	22. Szakmai megbeszélés	1 31	
23. Tárlat	1 15	23. Levélírás	1 06	
24. Levélírás	1 15	24. Óra, amelyre nem ment	1 03	
25. Óra, amelyre nem ment	0 55	25. Tárlat	1 00	
Fentiekbe nem sorolható tevék.	3 53	Fentiekbe nem sorolható tevék.	4 40	

Kollégium	Tényleges átlagidő óra perc	Albérlet	Tényleges átlagidő óra perc	Otthon	Tényleges átlagidő óra perc
1. Baráti társaság	6 13	1. Öntevékeny művészeti csop.	10 26	1. Kutatómunka	9 04
2. Kutatómunka	6 04	2. Baráti társaság	6 59	2. Öntevékeny művészeti csop.	8 27
3. Keresőmunka	5 53	3. Kutatómunka	6 55	3. Baráti társaság	6 10
4. Öntevékeny művészeti csoport	5 03	4. Tévé nézés	4 36	4. Színház	6 00
5. Beszélgetés	4 14	5. Keresőmunka	4 28	5. Olvasás	5 42
6. Olvasás	4 12	6. Olvasás	4 08	6. Keresőmunka	5 25
7. Rokonslátogatás	3 55	7. Színház	3 45	7. "Lötyögés"	4 43
8. Színház	3 42	8. Mozi	3 36	8. Tévé nézés	4 34
9. Klublátogatás	3 33	9. Séta, udvarlás	3 20	9. Klublátogatás	4 27
10. Koncert	3 30	10. Klublátogatás	3 19	10. Sport	4 21
11. Tévé nézés	3 20	11. Beszélgetés	3 09	11. Séta, udvarlás	4 04
12. Mozi	3 16	12. Rokonslátogatás	2 58	12. Mozi	3 32
13. Séta, udvarlás	3 16	13. Sport	2 36	13. Koncert	3 00
14. Nyelvtanulás	3 15	14. "Lötyögés"	2 20	14. Beszélgetés	3 00
15. Sport	2 54	15. Nem részletezhető tevék.	2 14	15. Zenehallgatás	2 27
16. "Lötyögés"	2 39	16. Újságolvasás	2 09	16. Nem részletezhető tevék.	2 19
17. Újságolvasás	2 09	17. Nyelvtanulás	2 00	17. Újságolvasás	2 04
18. Zenehallgatás	1 57	18. Hobbi, kézimunka	1 52	18. Levélírás	2 02
19. Szakmai megbeszélés	1 46	19. Rádióhallgatás	1 44	19. Hobbi, kézimunka	1 30
20. Nem részletezhető tevékenység	1 43	20. Zenehallgatás	1 44	20. Szakmai megbeszélés	1 30
21. Rádióhallgatás	1 28	21. Szakmai megbeszélés	1 12	21. Rádióhallgatás	1 07
22. Hobbi, kézimunka	1 23	22. Levélírás	1 09	22. Óra, amelyre nem ment	1 07
23. Tárlat	1 15	23. Óra, amelyre nem ment	0 50	23. Nyelvtanulás	0 52
24. Levélírás	1 11	24. Koncert	0 15	24. Tárlat	0 45
25. Óra, amelyre nem ment	0 56	25. Tárlat	-	25. Rokonslátogatás	-
Fentiekbe nem sorolható tev.	3 24	Fentiekbe nem sorolható tev.	3 49	Fentiekbe nem sorolható tev.	8 26

17. Melléklet

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája a tanulmányi eredmény szerint, 1978-ban /tényleges átlagidő/

Közepes	Tényleges átlagidő óra perc	Jó	Tényleges átlagidő óra perc	Jeles	Tényleges átlagidő óra perc
1. Üntevékeny művészeti csop.	12 02	1. Kutatómunka	6 58	1. Üntevékeny művészeti csop.	8 58
2. Keresőmunka	8 48	2. Baráti társaság	6 14	2. Baráti társaság	6 07
3. Baráti társaság	6 48	3. Üntevékeny művészeti csop.	5 40	3. Kutatómunka	5 10
4. Kutatómunka	6 30	4. Olvasás	4 28	4. Keresőmunka	4 29
5. Klublátogatás	4 46	5. Keresőmunka	4 25	5. Tévénezés	4 14
6. Olvasás	4 33	6. Tévénezés	3 48	6. Olvasás	4 00
7. "Lötyögés"	4 24	7. Színház	3 48	7. Színház	4 00
8. Beszélgetés	3 57	8. Beszélgetés	3 47	8. Séta, udvarlás	3 45
9. Tévénezés	3 51	9. Rokonlátogatás	3 43	9. Beszélgetés	3 37
10. Színház	3 48	10. Mozi	3 22	10. Mozi	3 30
11. Séta, udvarlás	3 27	11. Klublátogatás	3 19	11. Rokonlátogatás	3 10
12. Mozi	3 23	12. Séta, udvarlás	3 18	12. Sport	2 49
13. Sport	3 13	13. Sport	3 01	13. Újságolvasás	2 30
14. Rokonlátogatás	2 50	14. Koncert	2 34	14. Klublátogatás	2 29
15. Nyelvtanulás	2 37	15. "Lötyögés"	2 28	15. Hobbi, kézimunka	2 23
16. Nem részletezhető tevék.	2 07	16. Zenehallgatás	2 12	16. "Lötyögés"	2 15
17. Újságolvasás	2 04	17. Újságolvasás	2 01	17. Szakmai megbeszélés	1 52
18. Hobbi, kézimunka	1 51	18. Nyelvtanulás	2 00	18. Rádióhallgatás	1 48
19. Zenehallgatás	1 47	19. Nem részletezhető tevék.	2 00	19. Zenehallgatás	1 46
20. Szakmai megbeszélés	1 38	20. Rádióhallgatás	1 36	20. Nem részletezhető tevék.	1 32
21. Tárlat	1 30	21. Szakmai megbeszélés	1 31	21. Óra, amelyre nem ment	1 07
22. Levélírás	1 17	22. Levélírás	1 16	22. Levélírás	1 05
23. Rádióhallgatás	1 15	23. Hobbi, kézimunka	1 11	23. Tárlat	1 00
24. Óra, amelyre nem ment	1 04	24. Tárlat	1 06	24. Nyelvtanulás	0 52
25. Koncert	-	25. Óra, amelyre nem ment	0 55	25. Koncert	-
Fentiekbe nem sorolható tevék.	4 51	Fentiekbe nem sorolható tev.	3 50	Fentiekbe nem sorolható tev.	4 09

A szabadidő-elfoglaltságok hierarchiája karok szerint, 1978-ban /tényleges átlagidő/

Jogtudományi Kar	Tényleges átlagidő óra perc	Bölcsészettudományi Kar	Tényleges átlagidő óra perc	Természettudományi Kar	Tényleges átlagidő óra perc
1. Öntevékeny művészeti csop.	8 15	1. Baráti társaság	5 54	1. Öntevékeny művészeti csop.	9 16
2. Keresőmunka	7 15	2. Öntevékeny művészeti csop.	5 26	2. Kutatómunka	7 08
3. Kutatómunka	7 00	3. Olvasás	4 48	3. Baráti társaság	6 33
4. Baráti társaság	6 31	4. Keresőmunka	4 22	4. Keresőmunka	6 02
5. Tévé nézés	4 36	5. Beszélgetés	4 02	5. Olvasás	4 11
6. Klublátogatás	4 34	6. Séta, udvarlás	3 41	6. Színház	3 57
7. Olvasás	4 23	7. Színház	3 35	7. Beszélgetés	3 56
8. Színház	3 54	8. Kutatómunka	3 30	8. Tévé nézés	3 50
9. "Lötyögés"	3 46	9. Rokonlátogatás	3 23	9. Rokonlátogatás	3 35
10. Mozi	3 43	10. Tévé nézés	3 13	10. Koncert	3 30
11. Séta, udvarlás	3 35	11. Klublátogatás	3 12	11. Mozi	3 19
12. Beszélgetés	3 22	12. Mozi	3 07	12. Sport	3 09
13. Nyelvtanulás	3 15	13. Koncert	3 00	13. Séta, udvarlás	3 08
14. Rokonlátogatás	3 02	14. Sport	2 58	14. Klublátogatás	2 47
15. Sport	2 44	15. "Lötyögés"	2 24	15. Nem részletezhető tev.	2 38
16. Újságolvasás	2 18	16. Újságolvasás	2 16	16. "Lötyögés"	2 36
17. Szakmai megbeszélés	1 37	17. Szakmai megbeszélés	1 52	17. Zenehallgatás	2 19
18. Rádióhallgatás	1 32	18. Hobbi, kézimunka	1 47	18. Nyelvtanulás	2 00
19. Tárlat	1 30	19. Zenehallgatás	1 43	19. Újságolvasás	1 58
20. Zenehallgatás	1 27	20. Tárlat	1 22	20. Hobbi, kézimunka	1 35
21. Nem részletezhető tevék.	1 20	21. Nem részletezhető tevék.	1 19	21. Rádióhallgatás	1 34
22. Hobbi, kézimunka	1 13	22. Rádióhallgatás	1 18	22. Szakmai megbeszélés	1 19
23. Levélírás	1 09	23. Levélírás	1 16	23. Levélírás	1 13
24. Óra, amelyre nem ment	0 38	24. Nyelvtanulás	1 15	24. Tárlat	1 00
25. Koncert	0 15	25. Óra, amelyre nem ment	1 03	25. Óra, amelyre nem ment	0 51
Fentiekbe nem sorolható tev.	3 28	Fentiekbe nem sorolható tev.	3 07	Fentiekbe nem sorolható tev.	4 55

Die Ausnutzung der Freizeit bei den Studenten
/Aufgrund einer Zeitbudget-Untersuchung unter den
Studenten der Attila-József-Universität/

Die Zeitbudget-Untersuchung, die unserer Analyse zugrunde lag, wurde vom 29. November bis zum 5. Dezember 1978 durchgeführt. Sie erfasste u.a. auch die Ausnutzung der Freizeit der Studenten im Zyklus ihres Lebensrhythmus /während der Unterrichtszeit/, in dem sie ihre Tätigkeiten in der mannigfaltigsten Form ausübten, als sich die Studenten neben dem Stundenbesuch, der Teilnahme an Praktiken und Seminarübungen sowie neben dem Studieren zu Hause auch zur Selbstbildung und Unterhaltung Zeit nehmen konnten.

20 % der Studentenschaft /437 Studenten/ füllte die Zeitbudget-Protokolle vom Mittwoch bis Dienstag morgens von 6 bis 24 Uhr in 15 minütiger Zeiteinteilung aus. Der Anteil der Frauen und Männer, sowie der Jahrgänge und der Fakultäten entsprach ihrer Proportion an der Universität.

In der Woche der Untersuchung konnten die Studenten durchschnittlich mit 28,5 Student Freizeit umgehen, aber im Verhältnis der objektiven Daten /Geschlecht, Fakultät, Jahrgang, Studienergebnis, Wohnungsverhältnisse, ob sie am Wochenende nach Hause fahren oder nicht/ gestaltete sich die Länge der Freizeit verschieden. Über die grösste Freizeit verfügten die Studenten des fünften Jahrganges und die we-

nigste hatten die Studenten des ersten Jahrganges, sowie die Studenten, die in der Woche der Untersuchung den Sitz der Universität am Wochenende für eine Zeit verliessen. Mit den Tätigkeiten während der Abwesenheit beschäftigte sich die Untersuchung nicht. Die Freizeit der Studenten /Männer/ betrug in der betreffenden Woche um 6 Stunden mehr als die der Studentinnen. Als wir die Verteilung der Zeitquantität nach dem Wohnort in Betracht zogen, ging hervor, dass die Studenten, die bei ihren Eltern wohnten, über die grösste Freizeit verfügten und die Studenten in Untermiete über die wenigste. Die Länge der Freizeit war unter den objektiven Daten von der Fakultät am geringsten beeinflusst.

Wir teilten die Freizeitbeschäftigung der Studenten insgesamt in 26 Tätigkeitsgruppen ein, unter ihnen sind die wichtigsten im folgenden erwähnt: Gebrauch massenkommunikativer Mittel, Selbstbildungs-, Unterhaltungstätigkeiten, Lesen von nicht Pflichtliteratur, gesellschaftliche Beziehungen, Inanspruchnahme der Bildungsmöglichkeiten /Veranstaltungen/ an der Universität, Erwerbstätigkeit, Sport, selbsttätige wissenschaftliche Arbeit, sonstige Beschäftigungen, passive Tätigkeiten.

Unter den Freizeit-Tätigkeitsarten haben wir im Verhältnis der objektiven Daten eine Hierarchie aufgestellt und zwar dem entsprechend, wie hohe Durchschnittszeit die Studenten für die einzelnen Tätigkeiten aufwandten und in welchem Prozentsatz sie diese durchführten. Die ersten fünf Stellen nahmen die folgenden Freizeittätigkeiten ein, die mit der grössten Häufigkeit ausgeübt waren: die verschiedenen Formen des Aufrechterhalten der geselligen Beziehungen:

das Gespräch, Freundeskreis, Spaziergang - Hofmachen und noch eine von den nächsten drei Tätigkeiten wie Lesen von nicht Pflichtliteratur, Zeitungslesen und passiver Zeitvertreib.

Das nicht obligatorische Lesen an der ersten Stelle der Rangliste kam nur im Studentenkreis des fünften Jahrganges und bei denen, die zu Hause wohnen, vor. In jeder Verteilung stand das Fernsehen als eine der ersten zehn Tätigkeiten. Der Prozentsatz der fernsehender Studenten war unter den Hörern der philosophischen Fakultät, des fünften Jahrganges, unter Versuchspersonen die in Studentenheimen wohnen und bei denen, die am Wochenende nach Hause fahren, am niedrigsten. Unter den Tätigkeiten, die die Bildung und Unterhaltung /Zerstreuung/ der Studenten fördern, galt der Kinobesuch für die beliebteste. Die Studenten des dritten und des fünften Jahrganges sowie die Studenten, die am Wochenende nach Hause fahren, gingen am häufigsten ins Kino. Die Mehrheit der Kinobesuche fiel auf Mittwoch, bzw. auf Donnerstag. Bei Theaterbesuch konnten wir eine niedrige Teilnahme beobachten, besonders unter den Studenten der philosophischen Fakultät, des ersten und des fünften Jahrganges sowie unter den Befragten, die zu Hause wohnen. Den Klub suchten die Jurastudenten am häufigsten auf, unter ihnen kamen die Männer in grösserem Prozentsatz als die Studentinnen herum. Der Sport kann im Studentenkreis als nicht besonders kultivierte Freizeitbeschäftigung betrachtet werden. Es war auffallend, dass die Häufigkeit dieser Tätigkeit in den höheren Jahrgängen eine sinkende Tendenz zeigte. Erwerbstätigkeiten kamen besonders bei den Studenten der philosophischen Fakul-

tät, bei den höheren Jahrgängen, unter Hörern, die in Studentenheimen und unter denen, die zu Hause wohnen, im höheren Prozent vor. Der Prozentsatz der selbsttätigen wissenschaftlichen Arbeit wuchs nur in Studentenkreisen der philosophischen Fakultät und unter den Studenten des fünften Jahrganges bedeutend. An der Arbeit der selbsttätigen künstlerischen Gruppen nahmen die Studenten des ersten Jahrganges und die Hörer, die zu Hause wohnen, im grössten Prozentsatz teil. Unter den Tätigkeiten, die generell als "sonstige Beschäftigungen" bezeichnet wurden, kamen das Briefschreiben und der Verwandtschaftsbesuch mit der grössten Häufigkeit vor.

Für die Ausnutzung der Freizeit bei den Studenten war auch in Hinsicht der Zeitanwendung die Anknüpfung von Beziehungen und die Bestrebung nach Aufrechterhalten der geselligen Verbindungen charakteristisch. Unter den Aktivitäten, die die Selbstbildung fördern, hatte das Lesen /nicht obligatorischer Fachliteratur und Belletristik/ traditionell seinen Primat und das Kino war dem Theaterbesuch gegenüber bevorzugt. Was die massenkommunikative Mittel anbetrifft, hatten das Fernsehen und die Tageszeitungen in beinahe gleichem Masse und mit fast gleicher Häufigkeit Benutzer.

Die Freizeitbeschäftigungen der Studenten konzentrierten sich nicht auf Wochenende, auf Sonnabend und Sonntag, was auch mit der Besonderheit ihrer Lebensweise zu erklären sei. Wir konnten beobachten, dass sie ihre Selbstbildungs- und Unterhaltungstätigkeiten in der Mitte der Woche, am Mittwoch oder Donnerstag mit grösster Häufigkeit durchführen. Bei ihrer Gestaltung spielen neben der Studienordnung auch die Heimreisen am Wochenende eine Rolle.

DISSERTATIONES

EX BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS DE ATTILA JÓZSEF NOMINATAE

1. LENGYEL András: A szegedi Egyetemi Könyvtár Móra-kéziratai. (Katalógus és szövegközlés.) [Móra-Handschriften in der Zentralbibliothek der Attila-József-Universität zu Szeged. (Verzeichnis und Textmitteilungen)]. Szeged, 1976. (Zusammenfassung.)
2. MADER Béla: A Tudományos Gyűjtemény története Fejér György (1817–1818) és Thaisz András 1819–1827) szerkesztősége idején. (The history of a Hungarian scientific journal – „Tudományos Gyűjtemény” – during the period of its two editors (1817–1827). Szeged, 1976. (Summary.)
3. HENCZ Aurél: Felsőfokú közigazgatási szakemberképzés Magyarországon, 1848–1948. (Education of higher-degree administrative experts in Hungary, 1848–1948. Bildung der Fachleute in Ungarn für die höhere Verwaltung, 1848–1948.) Szeged, 1981. (Summary. Zusammenfassung.)
4. HORVÁTH Rudolf: A magyarországi kóbor cigányok eredete, életmódja, szokásai. Sajtó alá rendezte és a bevezetést írta: BEREZ Árpád. (Die Herkunft, die Lebensweise, die Gewohnheiten der ungarländischen, herumwandernder Zigeuner. Redigiert und eingeführt von Árpád BEREZ.) Szeged, 1979.
5. KLUKOVITSNÉ PARÓCZY Katalin: A Szegedi Napló Móra Ferenc főszerkesztősége idején (1913–1919). (A Szeged daily „Szegedi Napló” under Ferenc Móra's editorship.) Szeged, 1981. (Summary.)
6. DEVICH Andor: A szegedi főiskolai mozgalom. (Die Hochschulbewegung in Szeged.) Szeged, 1981. (Zusammenfassung.)
7. VARGA András: Molnár Gergely, Melanchthon magyar tanítványa. (Ein ungarischer Schüler Melanchthons: Gergely Molnár.) Szeged, 1983. (Zusammenfassung.)